THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
OCT 18 1949
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATION
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXIII M., Nr. 41 BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1949 M. SPALIO-OCTOBER 14 D. KAINA 10 C.

Šiandien

Plechavičiui atvykus
Be melo nė žingsnio
Įdomus sugretinimas
Literatūros vakaras

JUOZAS TYSLIAVA

Bolševikai, kurie savo teroru, savo žiaurumais, neturėjo ir, tur būt, niekados neturės sau lygių, labai daug kalba apie žmoniškumą.

Pavyzdžiui, Laisvė, kuri tuos Rusijos bolševikų žiaurumus visada stengiasi pateisinti, dabar, ryšium su gen. Plechavičiaus atvykimu į Ameriką, rašo:

"Jei ne sukilimas, pasipriešinimas, kurį atliko Plechavičiaus organizuojama rinktinė, daug Lietuvos jaunų vyrų būtų žuvę fronte, ginant bestijišką hitlerizmą".

Tai sąmoningas melas.

Gen. Plechavičius organizavo rinktinę ne "bestijiškam hitlerizmui" ginti, bet Lietuvai nuo kitos tokios pat bestijos, sovietų okupacijos, apsaugoti.

**
*

Yra žinoma, kad gen. Plechavičių naciai buvo suėmę ir išvežę į Vokietiją.

Taip pat yra žinoma, kad jis, prieš patekdamas Gestapui į nagus, įsakė savo rinktinei išsiskirstyti.

Ir skirstėsi Lietuvos vyrai su ginklais rankose, kas kur galėjo: namo, į miškus ir t.t.

Bet Laisvė, kurios redaktoriams tie faktai taip pat yra žinomi, dabar štaip rašo:

"Tik tuomet, kai Raudonoji Armija pradėjo Lietuvą laisvinti, kai ji pradėjo taškyti hitlerines govėdas, Plechavičius dūmė į Vokietiją".

Taigi, komunistai, kaip ir naciai, be melo nė žingsnio.

**
*

Stalino organas lietuvių kalba (Laisvė) spėja, "jog Tarybų Lietuvoj Plechavičius yra karo kriminalistų sąraše".

Įdomu.

1944 m. balandžio 28 d. gen. Plechavičius savo atsišaukime "Į Lietuvos gyventojus" taip sako:

"Aš, imdamasis darbo, savo privačius interesus esu palikęs nuošaly. Taip pat žinau, kad Stalinas, man pradėjus organizuoti Vietinę Rinktinę, yra davęs įsakymą pašalinti mane iš gyvųjų tarpo. Tatai manęs visiškai nestebina, nes žinau, kad tai kaip tik ir yra bolševikų amatas ir metodas. Tai manęs taip pat ir nebaugina. Priešingai, tik parodo man, kad esu pasirinkęs teisingą kelią tautai".

**
*

Ir mus jaudina tie spaudos paveikslai, kuriuose vaizduojama, kaip Vienos gyventojai džiaugiasi, pagaliau sulaukę grįžusių karo belaisvių.

Jau penkti metai, kai baigėsi antrasis pasaulinis karas.

Ar atsimenate, kiek per tą patį laiką visose gyvenimo srityse buvo sukurta po pirmojo pasaulinio karo?

O dabar?..

Sovietai tik dabar paleidinėja Japonijos, Austrijos ir kitų valstybių karo belaisvius.

Deja, tai ir vis tie patys sovietai, kurie kalba apie taiką, žmoniškumą...

**
*

Vienas žymus veikėjas mumis iš Europos rašo:

"Džiaugiuosi Jūsų kultūrine veikla: Jūsų ruošiamais literatūros vakarais. Kai politikai atombombas išradinėja ir jų skaičių didina, literatai neša meilę pasaulio tautoms. Ir, kaip Adomas Mickevičius, mes mylime visas tautas ir visas kartas, tik neapkenčiam Žmogaus — Žvėries — Bandito, kuris paveržia tautoms laisvę".

Ketvirtasis BALF Metinis Seimas

Spalio 7 ir 8 dienomis Benjamin Franklin viešbutyje Philadelphijoje įvyko penktas iš eilės BALF'o metinis seimas. Tai buvo vienas iš mažiausių iki šiol įvykusių BALF'o seimų. Delegatų buvo vos apie 50. Bet, kaip ir visuose mūsų dabartiniuose susirinkimuose, Seime dalyvavo nemažai naujai atvykusių lietuvių, kurių Philadelphijoje esama apie 500.

Atidarymo iškilmėms vadovavo vietos lietuviai, šio seimo rengėjai. Adv. C. S. Cheledenas philadelphiečių lietuvių vardu pasakė trumpą įžanginę kalbą ir pakvietė prelatą Balkūną perskaityti šio seimo proga parašytą invokaciją. Oficialią sveikinimo kalbą pasakė miesto meras B. Samuels. Taip pat sveikino ir Lietuvos gen. konsulas J. Budrys.

Seimas nedelsiant išsirinko prezidiumą: S. Gegužis, pirm., kun. Valančiūnas ir Kasevičienė, vicepirm., S. Čerienė-Mulks, Brazinskas ir Kiškis — sekretoriai. Į komisijas buvo pakviesti šie seimo delegatai: Mandatų komisiją sudarė Čeledinienė, Vainiūnienė ir Klapatauskas, Rezoliucijų — Grigaitis, Žujus ir Tysliavienė. Nominacijų — kun. Juras, Simutis ir N. Rastenis. Finansų — adv. Cheledenas, Kemeklis ir Bigėnis.

Pirmojoj sesijoj spalio 7 d. valdybos nariai suteikė pranešimus. Ilgesnį pranešimą davė BALF'o pirmininkas kun. dr. Končius, kuris palietė visų metų veiklą tiek šalpos darbuose, tiek imigracijoje. Nora M. Gugienė, BALF'o sekretorė, kaip jau ne kartą ji yra pabrėžusi praeityje, reiškė susirūpinimo dėl BALF'o skyrių, kurių veikla pastaraisiais metais ypač susilpnėjo. "Organizacija yra tiek stipri ir reikšminga, kiek ji yra gausinga nariais", pareiškė Gugienė. Sekretorės pranešimu, praėjusiais metais narių duoklių gauta tik $1,373.00. Iš to galima suprasti, kodėl šis BALF'o seimas buvo toks negausus.

Iždininkas A. S. Trečiokas nušvietė dabartinę finansinę BALF'o padėtį. 1948 — 1949 m. laikotarpyje pinigais aukų tegauta 53,883.63, daiktinių gėrybių įvertinta už $155,590,26. Kai kurie delegatai reiškė nepasitenkinimo, kad virš 40 tūkstančių dolerių išleista vien administracijos reikalams, o tiesioginei šalpai pinigais Europoje ir Amerikoje išmokėta tik $16,412.33. Daiktinių gėrybių buvo išsiųsta už $135,590.26. 1949 m. spalio 1 d., kaip paaiškėjo iš iždininko pranešimo, BALF'o iždo buvo $5,959.31, daiktinių gėrybių sandėlyje įvertinta už $19,547.00.

Įdomų ir platų pranešimą imigracijos reikalais skaitė Alena Devenienė, Imigracijos ir Įkurdinimo komiteto pirmininkė. Jos duomenimis, iš Vokietijos į įvairias šalis yra emigravę 45,000 lietuvių, kurių trečdalis, apie 15,000, atvyko į Ameriką. Devenienė pakartotinai pabrėžė, kad garantijų vajus būtų intensyviai tęsiamas ir toliau, sudarant galimybę Amerikoje įkurdinti dar kelis tūkstančius lietuvių.

Revizijos komisijos pranešimą skaitė šios komisijos pirm. S. Gegužis.

Ieva Trečiokienė, Našlaičių Komisijos vicepirmininkė, paskaitė pranešimą iš Našlaičių Komisijos veiklos. Pr. Lapienė, Našlaičių Komisijos pirmininkė, kaip žinia, rezignavo iš savo pareigų liepos mėn.

Iš BALF'o Centro kalbėjo reikalų vedėjas P. Minkūnas.

Kun. dr. J. Končius

Seime taip pat dalyvavo BALF'o įgaliotinė Europoje Izabelė Rovaitė - Vileitienė, kuri kalbėjo apie dabartinę tremtinių būklę. Daug kas tikėjosi, kad ta proga ji papasakos ir apie dingusios kavos reikalą, bet anksčiau įvykusiame direktorių posėdyje buvo nutarta šį klausimą viešumon nekelti. BALF'o įgaliotinė iš savo pareigų rezignavo, ir vyriausiuoju įgaliotiniu Europoje laikinai paskirtas Jonas Valaitis.

Seimas priėjo išvados, kad BALF'o veiklą ateinantiems metams reikės keleriopai pagyvinti, kadangi tremtinių šelpimas anaiptol nesibaigia. Yra žinoma, kad iki šiol tremtinius globojusi IRO organizacija ateinančių metų liepos mėn. bus likviduota ir jų šelpimą turės perimti tautinės šalpos agentūros, iki šiol teikusios tik papildomą paramą. Seimas priėmė 1949 — 1950 metų biudžetą sukelti $450,000.00. Didžiausią pagalbą reikės siųsti į Vokietiją, kur daugumoje likusių tremtinių yra seneliai, našlės ir ligoniai.

Buvo priimta eilė svarbių rezoliucijų, liečiančių BALF'o veiklą ateityje.

Seimas vienbalsiai patvirtino naująjį direktoriatą, kurį sudaro: kun. dr. Končius, kun. Vasys, M. Zujus, J. Laučka, J. Boley, Kasevičienė, Gegužis, Devenienė, Pivariūnas, Gribienė, Tyliūla, adv. Olis, Tysliavienė, Ginkus, Lapienė, Trečiokas, Gugienė, Michelsonienė, Spūdienė, adv. Briedis ir Jankauskas.

Seimui pasibaigus, spalio 8 d. 5 vak. vak. tuojau pat įvyko direktorių posėdis, kuriame pareigomis pasiskirstyta sekančiai:

Kun. dr. Končius — pirm., Adv. A. Olis, A. Devenienė, J. Boley ir Spūdienė — vicepirmininkai, Nora Gugienė — (Nukelta į 6 pusl.)

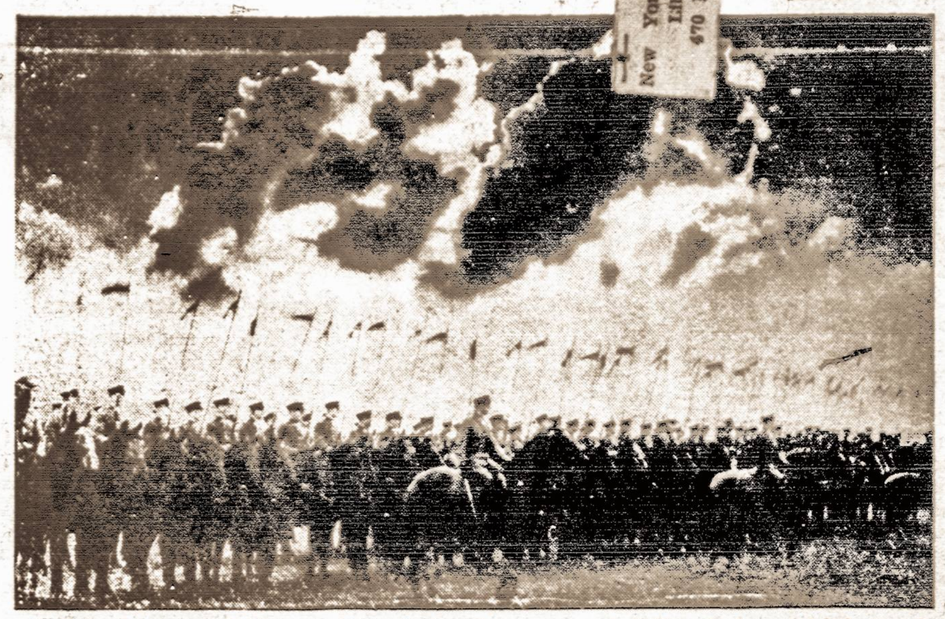

Tai nepriklausomos Lietuvos raitelių dalinys. Šia proga primintina, kad nesenai į Ameriką atvykęs gen. ltn. Plechavičius, kaip tik yra buvęs vienas besikuriančiosios Lietuvos kariuomenės kavalerijos organizatorių.

GENEROLAS PLECHAVIČIUS ATVYKO Į AMERIKĄ

Praėitos savaitės pabaigoje iš Europos atvyko gen. ltn. Pov. Plechavičius, vienas pirmųjų Lietuvos kariuomenės savanorių kūrėjų, buvęs Vyr. Štabo viršininkas ir vadinamos Vietinės Rinktinės (karo metu) vadas.

Gen. Plechavičius atvyko drauge su motina, žmona ir sūnum. Tą pačią dieną jie išvyko į Lakewood, Ohio, pas savo globėją, žinomą veikėją P. J. Žiūrį. New Yorko uoste generolą pasitiko spaudos atstovai bei fotografai. Paklaustas nuomonės apie nacius ir bolševikus, gen. Plechavičius atsakė:

"Naciai buvo bolševikų mokiniai, bet savo žiaurumu jie mokytojų nepralenkė".

Kaip žinoma, karo metu gen. Plechavičiui vokiečiai buvo leidę organizuoti vadinamą Vietinę Rinktinę, kurioje oficialiai buvo 15,000 ginkluotų vyrų. Bet naciai tuojau įsitikino, kad gen. Plechavičius nežada jiems padėti, o ruošiasi tai dienai, kada reikės atstatyti nepriklausomą Lietuvą. Iš savo pusės gen. Plechavičius taip pat nesitikėjo nacių malonės. Matydamas, kad vokiečiai ruošiasi Rinktinę panaudoti savo tikslams, gen. Plechavičius įsakė vyrams išsiskirstyti su ginklais. Naciai ypač dūko todėl, kad Lietuvos jaunimas neklausė jų mobilizacijos įsakymų. Rezultate, gen. Plechavičius ir jo štabas buvo suimti ir išvežti į Vokietiją. Tai įvyko 1944 metais, kada nacių galybė jau braškėjo.

Lietuvos žmonių kovose su naciais ir bolševikais gen. ltn. Plechavičius paliko puikiausią rekordą istorijai. Jis nenusilenkė nei vieniems, nei antriems Lietuvos nepriklausomybės priešams.

New Yorko lietuviai, kurie gen. Plechavičių pasitiko uoste, gailėjosi, kad jis negalėjo čia ilgėliau pasilikti. Buvo norėta surengti jam priėmimo bei susipažinimo bankietą. Tuo ypač susidomėję pirmojo pasaulinio karo veteranai A. Povilanskas ir kiti. Jie, kaip teko girdėti, ruošiasi garbingąjį svečią atsikviesti į New Yorką.

Gen. Plechavičius atrodo puikiai — nei dvasiniai, nei fiziniai nepalūžęs ir neabejoja, kad jam dar teks grįžti į nepriklausomą Lietuvą. Jūsų reporteriui, tarp kita ko, jis pareiškė:

"Lietuvos likimas bus sprendžiamas kartu su kitų Europos tautų likimu. Vakarų valstybės, nugalėjusios Napoleoną, kaizerį ir Hitlerį, nenusileis nė Stalinui, siekiančiam pavergti pasaulį. Ta didžioji tautų išlaisvinimo diena jau netoli".

LIETUVA APMOKA TRĖMIMUS

Elta savo biuletenyje praneša:

1947 metų rudenį per kautynes partizanams pateko gyvas Lazdijų apskrities kompartijos sekretorius Kulikauskas Tomas, kuris papasakojo, kaip vykdomi trėmimai. Patį trėmimą paruošti duoda įsakymą Maskva. Pirmiausia valsčiuose sudaromi sąrašai trijų narių komisijos. Žinias ji gauna iš vietinių stribų ir šnipų. Toliau sąrašai persiunčiami į Vilnių patvirtinti. Čia Sniečkus, Gedvila ir Bartašiūnas tvirtina sąrašus ir prašo Maskvos priimti netarybinį elementą ir duoti jam išgabenti transporto priemones. Už duotas transporto priemones Lietuvos TSR vyriausybė turi užmokėti Maskvos vyriausybei.

Paklausite, ką palietė trėmimai. Visus tuos, kuriuos lietė 0054 įsakymas, išleistas dar 1941 metais, plius partizanų šeimas ir gimines, išbėgusių į vakarus šeimas, šeimas, kurioje yra bent vienas narys nušautas.

Žodžiu, kiekvieną tą, kuris galėjo nekęsti tarybų valdžios.

Autorius kalba apie Vienybės ruošiamuosius literatūros vakarus.

Toks vakaras, kaip žinoma, bus spalio 22 d. New Yorke.

Beje, šia proga noriu priminti, kad metinis Vienybės koncertas bus 1950 m. sausio 29 d. Webster Hall — taip pat New Yorke.

— Amerikečių Chemikų Organizacijos suvažiavime dr. Stephan Ansbacher nurodė, kad mokslui pavyko sužinoti, kodėl japonai, kiniečiai ir kiti Tolimųjų Rytų gyventojai yra mažesnio ūgio už baltuosius. Svarbiausia priežastimi esąs proteinas, kurio žymiai trūksta tų gyventojų naudojamame maiste.

**
*

— Alabamos valstybėje neseniai išbandyta naujai sukonstruktuota mūro statybos mašina, kuri, išradėjų apskaičiavimu, per metus statybos pramonei galėsianti sutaupyti per 100,000,000 dolerių.

Taip atrodo požeminė ligoninė apsisaugoti nuo atominės bombos. Šis modelis keliaus po visus JAV miestus.

Ministerio Lozoraičio misija Amerikoje

Ministras St. Lozoraitis

Lietuvių Dailės Parodos Vyr. Tvarkytojas adv. Antanas Olis spalio 6 d. New Yorke, Statler viešbutyje, spaudos atstovų priėmime pareiškė, kad ministeris St. Lozoraitis atvyksta ne tik parodos atidaryti, bet, kaip Lietuvos diplomatijos šefas, savo kelionę Amerikon jis visokeriopai išnaudos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Min. St. Lozoraitis į New Yorką atskrenda spalio 17 d. Atvykęs į International Airport in Queens. Lietuvos diplomatijos šefas ministeris Stasys Lozoraitis duos pasikalbėjimą spaudos atstovams.

PAKĖLĖ ATLYGINIMUS

JAV senatas patvirtino projektą pakelti 1,385,000 valdininkų atlyginimus, kurie per metus sudarys 171,000,000 dol. daugiau, negu paprastai buvo išmokama. Valdininkų tarpe yra apie 500,000 pašto darbuotojų, kurių priedas metams sudarys apie 100 dolerių, kitiems — apie 125 dol. Atstovų rūmai taip pat patvirtino atlyginimų priedus, bet jų projektas šiek tiek skiriasi nuo senato.

AMERIKOJE IR PASAULYJE

— Amerikietė Iva Toguri d'Aquino, kuri paskutiniojo karo metu, dirbdama Tokio radiofone angliškai darė pranešimus amerikiečių kariams ir buvo žinoma kaip "Tokio rožė", spalio pradžioje Amerikoje buvo nuteista 10 metų kalėjimo ir 10,000 dol. piniginė bauda.

— Šiemet Prancūzijoje įvykusi 31 valstybės atstovų konferencija muitų reikalu buvo pati didžiausia iš ligi šiolei įvykusių panašios rūšies konferencijų, nes sudaryta per 150 įvairių muito sutarčių.

— Komunistinės Čekijos prezidentas, Gottwald, kalbėdamas per iškilmes, skirtas atžymėti raudonosios armijos pirmųjų dalinių įžengimo į Čekijos žemę sukakti, pareiškė, kad Čekija žygiuosianti su Sovietų Sąjunga, ir su niekuo kitu. Jis prikaišiojo vakarų valstybėms, kad jos Čekiją pardavusios 1938 m. Miunchene.

Kad labiau čekų tauta suartėtų su savo "tarybine tėvyne", išleistas potvarkis, įsakąs visiems čekams kuo skubiausiai išmokti rusų kalbą.

— Ispanijos generalissimus Franko jį lankiusiam JAV senatoriui Brewster pareiškė, kad jis nemanąs, jog Sovietų Sąjungą įstengtų pavergti pasaulį, nes augantis kiekvienos tautos susipratimas jai pastoja kelią.

— Nuvertinus svarą, Prancūzijoje kilo neramumų dėl atlyginimų pakėlimo. Nepavykus pašalinti krizės, atsistatydino ministeris pirmininkas Henry Queuille. Prezidentas V. Aurol įgaliojo vidaus reik. ministerį Jules Moch sudaryti koalicinį kabinetą.

Komunistinės profesinės sąjungos grasina streiku, jei vyriausybė neįstengs jiems palankiai išspręsti atlyginimų problemos.

— Buvęs Italijos karalius Umberto be savo šeimos narių iš Šveicarijos atvyko ir apsigyveno JAV, Cannes mieste.

— Jugoslavijai paskirta pirmoji Pasaulinio Bankų Fondo piniginė paskola 3,000,000 dol. sumoje. Neseniai Jugoslavijai pažadėta paskola ir iš JAV vyriausybės 2,000,000 dol., o už 3,000,000 dol. JAV vyriausybė leido jai čia nusipirkti plieno fabriką.

— Austrijoje įvykę rinkimai atnešė dešiniosioms partijoms laimėjimą. Bet didžiosios partijos: liaudininkai ir socialistai, sudariusios koaliciją, bendroje 165 asmenų taryboje turi 144 vietas. Kancleriu ir toliau pasiliks liaudies partijos lyderis Leopold Figl.

— 91 metų amžiaus Švedijos karalius Gustavas V, kuris dėl ligos ilgesnį laiką nedalyvavo jokiose viešosiose iškilmėse, pasakė kalbą per naujųjų vyr. teismo rūmų atidarymą.

— Gydytojų komisija nusprendė, kad amerikietis Howard B. Unruh, kuris šiemet rugsėjo 6 d. sušaudė 13 asmenų, yra protiniai nesveikas. Manoma, kad jį paveikę jo karo meto tarnyba. Jis visam gyvenimui paliekamas psichiatrinėje ligoninėje.

— Amerikos darbo federacija reikalauja skubios militarinės pagalbos tautinei Kinijai apsiginti nuo sovietinio imperializmo. Iš Kinijos į JAV laukiama atvykstant karinės misijos, vadovaujamos prezidento Li Tsung Jen, kuri čia tarsis, ieškodama būdų sušaukti visas Kinijos demokratines jėgas prieš komunizmą.

— JAV vyriausybė oficialiai įsikiša, bandydama sulaikyti plieno darbininkų streiką, tarpininkaujant tarp unijų ir plieno įmonių. To žygio jau buvo laukiama prieš savaitę, tik streikams prasidėjus, nes ši sritis labai jautriai atsiliepia visam krašto gyvenimui.

— Anglijoje mirė 88 amžiaus metų sulaukęs britų konservatorių šulas Lord Queenborough. Prieš keliasdešimt metų su penkiais angliškais svarais jis emigravo į JAV, savo darbu čia susikrovė turtą ir įsigijo vardą.

— Prasidedant kūrenimo sezonui, norint kuo labiausiai apsisaugoti nuo gaisrų, kurie kasmet pridaro didžiausių nuostolių, nuo spalio 9 iki 15 dienos visoje Amerikoje skelbiama priešgaisrinės apsaugos propagandos savaitė.

Amerikos Lietuvių Savaitė

HARTFORDO LIETUVIAI

Viešnios iš Worcester

Mūsų kolonijos lietuviai pereitą metą žavėjosi Worcesterio menininkių skambiomis dainomis, muzika ir vaidinimu. Tat šį metą Tėvynės Mylėtojų Draugijos 66-tasis skyrius pakvietė Worcesterio menininkes vėl pasirodyti mūsų scenoje su nauja programa, kurią, kaip teko patirti iš Worcesterio menininkių chorvedės M. Meškienės, sudarys gražios dainos, muzika ir vaidinimas.

Sutartį su Worcesterio menininkėmis padarė TMD pirm. W. M. Chase. TMD 66-tojo skyriaus komisija pranešė, kad Worcesterio menininkės atvyksiančios gastroliuoti mūsų klubo auditorijoj sekmadienį, spalio 23 d.

KLUBIEČIAI DAUG ŽADA

Liet. Amer. Pil. Socialinio klubo nariai ir narės savo susirinkime spalio 2 d. po W. M. Chase referato nutarė surengti įpūdingą arbatėlę susipažinti su naujakuriais, pakviesti juos būti klubo narių svečiais ir pasitarti kultūrinės veiklos klausimais.

Arbatėlė bus su dainomis, muzika ir šokiais. Yra vilčių, kad socialinio klubo nariai, susipažinę su naujakuriais, galės pagyvinti klubo kultūrinę veiklą.

Susirinkime už tai entuziastiškai pasisakė direktorių pirm. Juozas Giraitis, klubo pirm. teisėjas Frank Mančiūnas ir kiti, pritardami klubo komisijos planui ir Chase referate pasiūlytoms mintims.

Numatyta arbatėlę surengti netrukus ir jai paskirta $200 iš iždo.

KLUBIEČIAI

Pastaruoju laiku susirgo Kostas Vailonis, klubietis ir TMD veikėjas. Ligoninės gydytojai teigia, kad K. Vailonis greitai pasveiks.

Juozas Pilkauskas, dešimt metų vadovavęs klubui, dvejų metų laikotarpyje atsidūrė ligoninėje. Jam padaryta operacija, dabar jis sveiksta ir tikisi netrukus sugrįžti prie visuomeninio darbo.

Teisėjas Frank Mančiūnas, pastaruoju laiku svarbų vaidmenį turėjęs Valstybės Senate, tapo Gubernat. Chester Bowles paskirtas teisėju Winsor mieste, pradėjo eiti savo pareigas. Girdėti, kad teisėjas Mančiūnas sekantį metą nekandidatuosiąs į Klubo vadovybę — pirmininko vietą, bet klubiečiai netiki ir nenori, kad jis pasitrauktų iš vadovybės.

Mūsų klubo remontas greit bus baigtas. Kalėdas ir Naujus Metus klubiečiai tikisi švęsti naujose klubo patalpose, nes atremontuotas klubas turės dvigubai daugiau patalpų — vietos klubiečiams ir jų svečiams, bus liuksusiniai įrengtas su visais patogumais, turės gražius rūmus ir biblioteka. Šiam klubo remontui reikėsią apie $50,000!

V. Rep. MC.

Trumpai

Prof. Ignas Malinauskas Clevelando senųjų ir naujai atvykusiųjų lietuvių veikėjų pasitarime padarė platų pranešimą apie vietos kultūrinį centrą, kuris apjungtų visus lietuvius. Tame susirinkime nutarta steigti Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando skyrių.

BALF'o metinio seimo pobūvio meninę dalį atliko Lietuvos operos solistė Juzė Augaitytė, čelistas Mykolas Saulius ir pianistas prof. Vytautas Bacevičius.

Kompozitorius Br. Budriūnas pakviestas tvarkyti Detroito lietuvių radijo meninę dalį. Jo suorganizuotas vyrų kvartetas jau kelis kartus dainavo per radiją. Pranešimus ir kitus programos dalykus atlieka vietos lietuviai: R. Valatka ir Helen Rauby. Radijo Klubo pirmininkas yra P. Medonis.

Jaunas lietuvis medicinos gydytojas Jonas R. Jenušaitis Waterbury, Conn., atidarė savo kabinetą ir pradėjo savarankų darbą. Jis yra baigęs Holly Cross ir Tufts medicinos kolegiją (Bostone, Mass.).

F. J. Bagočius ir jo žmona Birutė džiaugiasi sulaukę pirmąjį anūką, kurį rugsėjo 29 d. pagimdė jų duktė Elaine Bagočiūtė - Arnold, su vyru gyvenanti Flagstaff, Arizona.

KURORTO KRIKŠTYNOS

Kalifornijos ir visos Amerikos lietuvius kviečiu atvykti į mano kurortą naujų gatvių krikštynoms, kurios įvyks spalio 15 d. Didžioji gatvė bus pavadinta Lithuania Drive, antroji gatvė — F. Rimkus St., trečioji — Aurora St. Kurortas vadinasi Aurora Park Cabins, Footh Hel Blvd., Calistoga, Calif.

Svečiai dykai bus vaišinami skaniais lietuviškais valgiais.

Fr. Rimkus

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Lietuvos nepriklausomybės netekimas labai jautriai palietė Amerikos lietuvius ir jų organizacijų veiklą. Aštri tarpgrupinė kova sustojo. Grupių (katalikų, tautininkų, socialistų ir sandariečių) bendru susitarimu buvo suorganizuota Amerikos Lietuvių Taryba (ALT), kurią sudaro minėtų grupių lygus atstovų skaičius.

Amerikos lietuviai, pamiršę grupinius ginčus ir asmeniškus nesusipratimus, stojo vieningon kovon už Lietuvos išlaisvinimą, vadovaujant Lietuvių Tarybai. Jau artėja dešimties metų sukaktuvės, kai ALT nenuilstamai veda Lietuvos laisvinimo darbą, veikdama JAV valdžią, ieškant pagalbos Lietuvai ir lietuviams. Ji žadina ir veikia Amerikos lietuvius ir visą šio krašto visuomenę, palaiko ryšius su lietuvybės centrais, juos remia.

Centrinę Amerikos Lietuvių Tarybą sudaro 28 asmenys. Iš jos tarpo — Vyriausioji Valdyba arba Egzekutyvinis Komitetas yra 4 asmenų (pirm. L. Šimutis, vicepirm. adv. A. Olis, sekr. Dr. P. Grigaitis ir ižd. M. Vaidyla). Prie Centro veikia ALT išlaikomos įstaigos — Informacijos Centras, 233 Broadway, Room 3012, N. York 7, N. Y., ir ALT Centro raštinė, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Miestuose ir kolonijose ALT turi savo skyrius, per kuriuos veikia į vietos lietuvių ir amerikiečių visuomenę.

Pagal savo pobūdį ALT veikia ir per ją sudarančių grupių —organizacijas, įstaigas, spaudą ir radiją.

Finansinę paramą ALT gauna iš vykdomų rinkliavų, draugijų ir pavienių asmenų aukų bei mokesčių iš dalyvaujančių draugijų.

ALT darbams gausėjant ir jos veiklai stiprėjant, reikalinga retkarčiais daryti ir kai kurių organzacinių pakeitimų. Tokių pakeitimų ALT Centras jau yra nekartą padaręs ir, reikalui esant, jie bus daromi ir ateityje.

Taciau kiekvienas naujas projektas ar pakeitimas ALT gali būti daromas tik tada, kai tam pritaria Tarybą sudarančios grupės. Tokiu būdu, vienybei ir lygybei išlaikyti ALT yra naudojama veto teisė.

Šį specifinį ALT charakterį pabrėžiu todėl, kad asmenys, norintieji pasiūlyti naujų sumanymų Amerikos Lietuvių Kongresui dėl ALT veiklos, pirma juos turėtų supažindinti su atskiromis grupėmis ir gauti iš jų pritarimą.

ALT Centro Valdyba ruošia kai kuriuos įstatų pakeitimus, norėdama patobulinti pačią organizaciją ir įtraukti visas atvykusių tremtinių jėgas į bendrą Lietuvos laisvinimo darbą.

Turintieji nurodymų ar projektų dėl ALT organizacijos patobulinimo, kviečiami juos siųsti tiesiai į ALT Centrą, 1739 So. Halsted St., Chicago, 8, Ill.

B. Budginas

PHILADELPHIEČIŲ ŽINIAI

Bilietų į Lietuvos Meno Parodą New Yorke philadelphiečiai lietuviai gali gauti šiose įstaigose ir pas pavienius asmenis:

Liberty Federal B. & S. Loan Assn., 204 N. Broad St., Šv. Jurgio parapijoje, Salmon & Venango St., šv. Kazimiero parapijoje, 324 Wharton St, Šv. Andriejaus parapijoje, 19th ir Wallace St., M. Vaišnys, 2654 E. Tioga St., A. Kanin, 4800 No. Broad St., Frank Pūkas, 609 Brandywine St., Anthony Dzikas (radijo vedėjas), 3619 E. Thompson St., Petronė Antanaitis (radijo vedėja), 1427 S. 2nd St., A. Tvaranavičius, 1129 Rockland St., W. E. Norton, 2647 Eddington St., Leon Bura, 5536 Spruce St., Chas. J. Roman, 1113 Mt. Vernon St., Jos. Kavaliauskas, 1601 S. 2nd St.

Privalu būtų čia gimusiam mūsų jaunimui organizuoti specialias ekskursijas susipažinti su nepriklausomos Lietuvos dailininkų kūriniais.

M. Vaišnys, Z. Jankauskas

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Pas dr. M. Colney viešėjo tautosakininkas dr. Jonas Balys. Dr. Colney jį vežiojo savo auto po miestą ir apylinkes tautosakos ieškoti ir užrekorduoti. Įdomių dainų padainavo Marijona Sabienė, kilusi iš Šiaulių ir Ona Stulginskienė iš Ariogalos parapijos. Pastaroji padainavo vieną dainą, kaip lietuviai su prancūzais mušėsi. Keletą dainų davė Veronika Kundrotienė iš Šimkaičių parapijos, nuo 1905 m. gyvenanti Naugatuck, Conn. Jos vyras Augustinas, dabar turįs 80 m. amžiaus, prisiminė keletą mįslių ir vieną legendą apie kalnelį savo tėviškės kaimo lauke, Šeduvos par. Jaunesnis būdamas buvo veiklus, o dabar yra vienas seniausių apylinkės lietuvių: atvažiavo 1897 metais. Tada čia buvę tik 100 lietuvių vyrų ir trys merginos. Ir dabar neatitrūkęs nuo lietuviško gyvenimo: ne tik tautosakos prisiminė, bet ir dėžę su drabužiais tremtiniams į auto pakrovė. **K.**

BALTIMORĖS LIETUVIAI

Spalio 4 d., Lietuvių Salėje įvyko pirmas po vasaros atostogų Lietuvių Moterų Piliečių Klubo susirinkimas, į kurį atsilankė gausus būrelis piliečių.

Susirinkime pirmoj eilėj buvo iškeltas Amerikos Lietuvių Kongreso klausimas. Po trumpo pasikalbėjimo, nutarta siųsti delegatę, kuria išrinkta Emilija Railienė, apmokant jos kelionės išlaidas 15 dol. ir paskiriant auką 25 dol. Į susirinkimą buvo atsilankę ALTS delegatai ir kvietė pilietes paplatinti Lietuvių Dailės Parodos bilietų. Susirinkimas paėmė keletą knygelių platinimui.

**

Spalio 5 d. įvyko LVS 4-to skyriaus susirinkimas, kuris, nors ir nebuvo gausus, tačiau po trumpo pasikalbėjimo persiorganizavo į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrių ir išrinko naują valdybą. Be to, buvo paskaityti du sveikinimo laiškai iš ALTS Prezidento adv. A. Olio ir reikalų vedėjo dr. B. Dirmeikio. Pagaliau nutarta surengti lapkričio 6 d. dr. B. Dirmeikiui prakalbas ir užkandžius susipažinti su svečiu.

Sekantis skyriaus susirinkimas įvyks spalio 25 d. **D.**

Leonienės koncertas lapkričio 12 dieną

Praeitame Vienybės numeryje pranešime apie Galinos Leonienės koncertą įsibrovė labai nemaloni klaida: antraštėje pažymėta, kad koncertas įvyks lapkričio 8 d., o tekste — kad lapkričio 1 d. Tuo tarpu pianistės Galinos Leonienės koncertas tikrai įvyks lapkričio 12 d. Liet. Muz. salėje, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

Rugsėjo 21 d., laivu General Holbrook į Bostoną atvyko:

Adomavičius V. ir š., Akron, Oh. — Antanėlis A., Omoha, Neb. — Baliūnas E. ir š., Middle Village, N. Y. — Baranauskas Z. ir š., S. Boston, Mass. — Bastys M. ir š., Chicago, Ill. — Čekavičius R. ir š., Brooklyn, N. Y. — Dobkevičius A., New York, N. Y. — Daugalis M. ir š., Antioch, N. C. — Daunys K. ir B., Cicero, Ill. — Dobkevičius A. ir S., Brooklyn, N. Y. — Druskis M., Baltimore, Md. — Dymša R. ir M., La Port, Ind. — Gaušas A. ir š., Chicago, Ill. — Gedvilas V. ir š., Brooklyn, N. Y. — Grybauskienė A. ir J., Worcester, Mass. — Jankauskas B., Worcester, Mass. — Jovaiša E. ir š., Brooklyn, N. Y. Jucevičius J. ir š., S. Boston, Mass. — Jurgutavičius P. ir š., Norwalk, Ct. — Juškus A. ir š., Chicago, Ill. — Kalinauskas A. ir š., Ookville, Ct. — Kirkilas M., Chicago, Ill. — Lickus P., Baltimore, Md. — Liudžius J. ir š., New Britain, Ct. — Mickus M. ir S., Froosoil, Mich. — Mikolajūnienė O., New York, N. Y. — Milkoraitis E. ir š., Cumberland, Va. — Miniukas V. ir š., Hartford, Ct. — Parulis A. ir I., Worcester, Mass. — Petkevičius E. ir š., Charlottesville, Va. — Rasčianskas V. ir š., Minn. — Rickus A. ir š., Honesdale, Pa. — Šatelkis V. ir V., Providence, R. I. — Starcenkaitė J. — Vasilionis B. ir š., Linden, N. J. — Venckus J. ir š., S. Boston, Mass. — Zelba P., Phila, Pa.

Rugsėjo 24 d., laivu General Blatchford į New Yorką atvyko:

Adomavičius V. ir L., Paterson, N. J. — Bagdonavičius V., Phila, Pa. — Baltrušaitis A., Baltimore, Md. — Barčaitė L. ir A., Chicago, Ill. — Bikulčius S. ir š. — Biliūnas V., Stamford, Ct. — Buszeika V., Chicago, Ill. — Dagys A. ir š., Dayton, Oh. — Dmukauskas O. ir S., Chicago, Ill. — Dobrovolskis V. ir A., Chicago, Ill. — Furmonavičius P. ir š., Woodhaven, N. Y. — Gainkevičius V., Phila, Pa. — Jėzukaitis J., Gardner, Mass. — Jurgilas S. ir V., Chicago, Ill. — Kalvaitis S. ir M., Chicago, Ill. — Kaočius M. ir š., Baltimore, Md. — Kavaliūnas P. ir š., Chicago, Ill. — Kavalčiukas A. ir š., Berrien Center, Mich. — Kiveris J. ir š., Erskine, Minn. — Klimavičius B., Sommerville, Mass. — Korla P., Rexford, N. Y. — Lenderskis J. ir M., Almont, Mich. — Lekas J., Amherst, Mass. — Lingaitis P., Worcester, Mass. — Liubinskas J. ir š., Chicago, Ill. — Lukoševičius S., Cleveland, Oh. — Marcinkevičius S. ir š., Worcester, Mass. — Marijonaitienė V., Waterbury, Ct. — Mikšys Ž., Detroit, Mich. — Miliauskas V. ir V., Waukegan, Ill. — Mockaitis A. ir š., Lemont, Ill. — Moruišis A., Phila, Pa. — Odinaitė S., Omaha, Neb. — Palevičius V. ir š., — Chicago, Ill. — Palubeckas J. ir š., Worcester, aMss. — Paukštys A., Maspeth, N. Y. — Petrauskas P. ir š., — Saranac, N. Y. — Remeika P., Chicago, Ill. — Rutkauskas V. ir š., Chicago, Ill. — Sabaliauskas V. ir S., Rochester, N. Y. — Saikūnas J. A., Worcester, Mass. — Saladžius J., Scottsville, N. Y. — Sikorskas J., Waupaca, Wis. —

(Nukelta į 7 pusl.)

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividentas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki $5000.00.

684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

JONAS STIRNA
Restoranas ir Baras
Tai vieta, kur susitinka visi žymiausi Scrantono lietuviai ir kitataučiai.
120 W. MARKET STREET
Telefonas: 3-9681 SCRANTON, PA.

JANUS TAVERN
PAUL JANUS, Savininkas
Pirmos rūšies maistas. — Ideališka vieta piknikams ir išvažiavimams
Viena iš gražiausių Long Island pakelės sustojimo vietų
ROUTE 25, CORAM, L. I., N. Y.
Tel.: Selden 2592-J

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, Sav.
Viena iš didžiausių skerdyklų ir mėsos paskirstymo įmonių
137 FRANKLIN AVENUE
Tel.: 4-6185 - 6186 SCRANTON, PA.

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėdą nuo Union Avenue)
BRIDGEPORT, CONNECTICUT
Tel.: 3-4696 Namų tel.: 4-6611

WATERBURY, CONNECTICUT

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

JOHN STREET PACKAGE STORE
Didžiausias DEGTINĖS, VYNO, ALAUS ir kitokių GĖRIMŲ PASIRINKIMAS
Peter G. Vitas ir Leon Raskauskas, Sav.
45 John Street Tel.: 3-6669

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Streeet Tel. 3-9932, 3-6864

FRANK T. ROHM
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdesio valandą sąžiningai patarnauja.
434 STRATFORD AVE., BRIDGEPORT, CONN.
Tel.: 4-8498

NEW BRITAIN, CONN.

Bill's Restaurant
Vytautas Degutis, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies maistas.
Šokiai šeštadieniais ir sekmadieniais
810-814 Stanley Street

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Įvairiausi gėrimai,
31 Spring Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8288

A. P. KARLONAS
Laidotuvių Direktorius
280 Chestnut Street
Tel.: 9-1181

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

Juozapaitis Cafe
Restoranas ir Baras
18 S. Fremont St.
Baltimore, Md.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

C. WILLIAM KACHAUSKAS JR.
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Boulevard
Baltimore, Md.
Telefonai:
LExington 5714
MUlbery 8617

Garden Hotel & Cafe
A. ZINZELETA, Sav.
Geri gėrimai ir užkandžiai
švarūs kambariai
612 E. Lombard St.
BALTIMORE 2, Md.
LExington 8229

Providence Auto Supply Co.
L. J. SAVITSKY, Sav.
Įvairūs elektros reikmenys, sporto dalykai, žaislai ir kit. metaliniai pabūklai
201-205 W. MARKET ST.
Tel.: 9206 Scranton, Pa.

BILL'S CAFE
Vincas Tamulaitis, Savininkas
ALUS, DEGTINĖ IR VYNAS
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
282 E. MARKET ST.
Tel.: 3-9891 Wilkes-Barre, Pa

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA
P. O. SILVER CREEK, PA.

Bus Stop Restaurant
Marianna Lakavičius, Sav.
Įvairūs gėrimai; geras maistas
821 Bank St.
Waterbury, Conn.

Tareila's Drugstore
As graduate fermacist in charge at all time.
826 Bank St.
Waterbury, Conn.
Telefonai: 3-9953, 4-9542

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumbull Street
NEW HAVEN, CONN.

ADAM'S SERVICE STATION
Adomas Radauskas, Sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

New Yorko ark. kardinolas Spellman celebruoja Mišias prie šv. Petro bazilikos centrinio altoriaus.

LIETUVIAI PASAULYJE

— **Grafikas V. K. Jonynas** paruošė piešinius trejopos vertės ir skirtingų spalvų pašto ženklams, kurie bus naudojami Vokietijos prancūzų zonoje Badeno revoliucijos šimto metų sukakčiai paminėti.

— **N. Zelandijoje Lietuvių** Draugijos rūpesčiu buvo surengta Pabaltijo tautų paroda Pahiatuos mieste. Vietiniai gyventojai ja labai domėjosi.

— **Lietuvių Kultūros Institutas** Jungtinėse Amerikos Valstybėse organizuoja vaikų žurnalą. Jį redaguos poetas Bernardas Brazdžionis, jaunimui pažįstamas kaip Vytė Nemunėlis.

— **Australijos lietuvių laikraštis** "Mūsų Pastogė", ligi šiolei spausdintas be kai kurių lietuviškų rašmenų, iš JAV gavo reikalingas raides ir pradedamas spausdinti su visais lietuviškais ženklais. Šį laikraštį redaguoja rašytojas — žurnalistas Juozas Žukauskas.

— **Dainininkas P. Rūtenis ir smuikininkas Valiukas** Australijoje įkūrė meno studiją.

— **Sydnėjuje Australijos Lietuvių Draugijos** ir šv. Kazimiero Draugijos Centro Valdybos savo posėdyje aptarė praktinius bendradarbiavimo būdus. Tvirtai pareikštas bendras abiejų vadovybių nusistatymas tautiniame ir kultūriniame lietuvių bendruomenės Australijoje darbe vadovautis vienybės ir geros valios principais.

— **Henrikas Valavičius,** šiuo metu dirbąs vienoje Brazilijos firmoje sąskaitininko darbą, labai aktyviai dalyvauja vietos visuomenės ir spaudos darbe.

— **Urugvajuje iš viso yra** per 10,000 Lietuvos piliečių. Daugelis lietuvių jau yra ir gerai įsigyvenę, turi nuosavas dirbtuves ar įmones. Kultūrinė lietuvių veikla vykdoma per "Kultūros" ir "Vyties" Draugijas, Lietuvių Tautinę Tarybą ir Lietuvaičių Tremtinių Vaikams Globoti D-ją.

— **Šiuo metu Vakarų Vokietijoje** yra per 20,000 lietuvių tremtinių, iš kurių 11,000 britų okupuotoje zonoje, 8—9,000 amerikiečių ir apie 500 — prancūzų zonoje. Dėl nesveikatos ar invalidumo emigruoti negalės apie 5,000 asmenų.

— **Lietuvos šachmatų meisteris** Povilas Vaitonis dalyvavo Kanados šachmatų pirmenybėse, laimėdamas svarbią vietą. JAV sporto spauda ta proga P. Vaitoniui skyrė daug dėmesio, plačiai rašydama apie jį ir apie Lietuvą.

— **Kanados miškuose dirbantieji lietuviai** nepataria naujakuriams vykti į šios srities darbus, nes šiais metais pusiau sumažėję atlyginimai.

— **Didelis lietuvių bičiulis** Argentinoje rašytojas Lysandro Z. D. Galtier pradėjo versti ispanų kalbon mūsų poeto O. V. Milašiaus veikalą "Lietuvių tautos kilmė". Taip pat jis ruošia ir O. V. Milašiaus poezijos antologiją. Kaip vieninteliu, autoriaus įgaliotas, jo raštų vertėjas, šis Argentinos rašytojas yra išvertęs jau penkis O. V. Milašiaus kūrinius.

— **Muzikas Vytautas Kerbelis,** jau antri metai gyvenąs Argentinoje, spaudai parengė liaudies dainų rinkinį, pavadintą "Lietuvių liaudies dainos mažajam pijanistui".

— **Pasekus pirmąjį, ir antrasis** Kanados lietuvių vyrų būrys, baigęs savo sutartis miškuose, įsirašė laivų tarnybon ir jau išvyko dirbti.

Nusižudė, kad šeima emigruotų

Nežmoniškų emigracijos reikalavimų pasėkoje, aklas 78-metis latvių mokslininkas Eduards Bistevins nusižudė, kad jo šeima galėtų emigruoti.

Maskvos universiteto auklėtinis, kalbininkas ir lotyniškai - latviško žodyno autorius, apakęs žodyną berašydamas, turėjo 3 dukteris ir sūnų su šeima. IRO apklausinėjimo komisija Haunstettene, vadovaujama Rappoport, neseniai padarė eilę drakoniškų patvarkymų, versdama tremtinius pasirinkti emigracijai klimatiškai netinkamus kraštus, kaip Venecuelą ar Australiją. Deja, emigruojantieji į tuos kraštus turi būti visiškai sveiki ir darbingi. Po apklausinėjimo emigracijos komisijoje velionis grįžo pas savuosius. Viena duktė sutiko pasilikti Vokietijoje tėvą globoti. Rugsėjo 8—9 naktį senelis pasitraukė iš gyvųjų tarpo, nenorėdamas apsunkti savo šeimos narių emigracijos.

Angliakasių unijos vadai Washingtone tariasi su anglies įmonių ir federalinės valdžios atstovais.

CHICAGOS LIETUVIAI BIZNIERIAI APIE BUVUSIŲ TREMTINIŲ ĮSIKŪRIMO SĄLYGAS

Naujai atvykę tremtiniai šioje šalyje pradeda visai naują savo gyvenimo laikotarpį. Visa, ką jie čia rado, jiems nepažįstama ir neįprasta. Daugumoje jų profesinis pasiruošimas ir visa gyvenimo patirtis čia jau nebepritaikoma. Viską tenka pradėti iš naujo.

Pačioje pradžioje jie džiaugiasi, jei susiranda sau bet kurį darbą, kuris leidžia jiems, dažnai su gausiomis šeimomis, susidaryti šiokias tokias pragyvenimo sąlygas. Bet atsitiktinis, dažnai menkai apmokamas, darbas jų įsikūrimo problemos dar negali išspręsti. Ir patiems tremtiniams ir plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei reikėtų galvoti apie tolimesnę ateitį ir planingai ištirti naujų ateivių ekonominio įsikūrimo sąlygas.

Amerikos lietuvių visuomenė iš naujų ateivių daug tikisi ir daug ko laukia. Bet tie nauji ateiviai galės pasidaryti vertingi lietuvių visuomenės nariai tik tada, kai šioje žemėje tvirčiau atsistos ant kojų. Jei jie ir ateityje pasiliktų toje pačioje vargingoje naujakurių būklėje, jei jie ir toliau jaustų savo gyvenimo nepastovumą, jie nepajėgtų čia taip plačiai pasireikšti, kaip jie gali ir, kaip Amerikos lietuvių visuomenė iš jų laukia. Todėl naujai atvykusių ekonominio įsikūrimo reikalai turi mums visiems rūpėti.

Naujai atvykusieji tremtiniai, šio krašto gyvenimo nepažindami, patys vieni palikti, neišvengiamai padarytų visą eilę klaidų, kurios tuo pavojingos, kad gali jų nuotaikas sudrumsti ir ilgokam laikui sutrukdyti kūrybinį darbą.

Mūsų bendradarbis, manydamas, kad čia minėti klausimai visiems skaitytojams, o ypatingai naujai atvykusiems, rūpi, nusprendė su visa eile Amerikos lietuvių finansininkų ir praktikų — biznierių pasikalbėti naujų ateivių ekonominio įsikūrimo klausimais.

Šiame numeryje dedame didžiausios lietuvių kolonijos — Chicagos — žymiausių finansininkų ir biznierių praktiškas pastabas naujakuriams, kuriems rūpi čia pastoviai ir tvirtai įsikurti.

Kiekvienas naujai atvykusiųjų savo įsikūrimo problemas spręs individualiai. Visiems bendrus patarimus patiekti, žinoma, neįmanoma. Bet praktikos žmonių, nors ir trumpos, pastabos, neabejotinai bus naudingos. Juk jie patys anuomet buvo lygiai tokioje pat būklėje, kaip dabartiniai naujakuriai. Jie turėjo pradėti savo veiklą taip pat be patyrimo ir be didelių kapitalų. Jų kelias nebuvo lengvas, bet savo darbu ir sumanumu jie jau pasiekė gerbūvio ir sukūrė rimtas finansines ir prekybines organizacijas. Jų žodis tuo svarbus, kad jie, nuoširdžiai norėdami padėti naujiems ateiviams, kalba, remdamiesi savo gyvenimo patyrimu. Šios jų trumpos pastabos bent galės nukreipti naujų ateivių galvoseną praktiška ir realia kryptimi.

STANLEY BALZEKAS
Balzekas Motor Sales sav.

Šio vieno žymiausių lietuvių biznio žmonių biografija jau daug pasako. Jis kilęs iš Notekų kaimo, Lyduokių par., Ukmergės apskr. Turėdamas 18 metų jis patenka į Ameriką. Čia jis turėjo pradžioje išmėginti visą eilę darbų. Bet vėliau, kalbos pramokęs atidarė maisto krautuvę. Ir jau po metų jis turėjo net keturias krautuves. Biznis jam sekėsi ir kitas, mažiau ambicingas žmogus, būtų tuo pasitenkinęs. Bet St. Balzekas pirmo pasisekimo nebuvo taip sužavėtas, kad būtų atsisakęs siekti ko nors geresnio.

Jis likviduoja visą pradėtą biznį ir išvyksta mokytis. Jis jautė savo nepakankamą pasiruošimą gyvenimui, todėl pasiryžo baigti aukštąjį mokslą. St. Balzekas yra Valparaizo universiteto auklėtinis. Dar studijuodamas jis jau pradėjo dirbti automobilių biznyje. O Chicagoje jau 21 metai, kai laiko savo automobilių pardavimo įstaigą.

St. Balzekas dabar yra vienas stambiausių šios srities pirklių. Jo įmonė plačiai žinoma, o jo darbo rezultatai pasigėrėtini. Jis yra vienos moderniausių Chicagos rezidencijų savininkas. Jo dalyvavimas lietuviškame darbe pasireiškia ir žymiomis aukomis.

St. Balzekas naujai atvykusiems pirmoje eilėje pataria mokytis. Dirbti ir kartu mokytis. Šitaip elgėsi jis pats, šitokiu keliu ėjo, kaip jis pažymi, dauguma tų, kurie Amerikos lietuvių gyvenime daug nuveikė.

Ypatingai jaunesnio amžiaus nauji ateiviai turi nepamiršti mokslo. Kokią sritį pasirinkti, tai priklauso nuo kiekvieno palinkimų ir skonio. Tik reikėtų atkreipti ateivių jaunimo dėmesį į chemijos ir agronomijos mokslus. Abi šios šakos čia turi labai platų pritaikymą. Lietuviai yra gabūs prekyboje. Bet jie neturėtų imtis bet kurio biznio, pirma neišstudijavę tos šakos, kurioje nori veikti. Prieš pradedant biznį, reikia tos rūšies įstaigoje padirbėti ir tapti specialistu.

Atsiminkime, kad šioje šalyje ir prekyboje nesiseks be nuodugnaus šios srities pažinimo. Čia yra didelė konkurencija ir laimi tik tinkamai pasiruošę specialistai.

"Kol gerai kalbos pramoksit, žinoma, teks dirbti kur nors fabrike ar dirbtuvėje, bet nesitenkinkit menku darbu, tobulinkitės ir siekit savarankaus gyvenimo", — baigė St. Balzekas mūsų trumpą pasikalbėjimą.

JUSTINAS MACKEVIČIUS
Standard Federal Savings and Loan Association prezidentas

"Kaip ančiukas įmestas į vandenį, — sako J. Mackevičius, — žino, kas daryti, taip ir mūsų ateiviai patys supranta ko griebtis. Jie daugumoje išlavinti, kai kurie jau ir anglų kalbos pramokę. O kas neišmoko, tai didelę klaidą padarė, ir, tenka manyti, kad šią klaidą skubiausiai atitaisys.

Taip pat jie turi įsisąmoninti, jog jų viso čia atsivežto bagažo nepakanka. Reikia iš naujo mokytis gyventi. Bet nauji ateiviai labai greit šią paprastą tiesą supras, o dalis jau ir suprato.

Visiems iš karto sunku patarti. Jei pas mane ateitų vienas ar kitas naujas ateivis, tai aš, jo gabumus ir palinkimus pažinęs, gal būt, ir galėčiau jam ką nors tikslesnio pasakyti. Bendras patarimas būtų toks: Dirbti ir taupyti. Pradžioje imtis bet kurio darbo, bet vėliau siekti savo būklės pagerinimo. O be sutaupų čia jokio rimtesnio būklės pagerėjimo netenka laukti.

Čia progų yra labai daug. Jeigu jaunimas sieks profesinio darbo, tai vyresnieji turėtų prekyba susidomėti. Mes lietuviai prekyboje turime pasisekimo. Paimsime, pavyzdžiui, kad ir mūsų Chicago. Čia lenkų yra dešimt kartų daugiau, negu lietuvių, o tuo tarpu biznyje lietuvių yra daugiau, negu lenkų.

Tik gaila, kad daugumas, bent Chicagoje, lietuvių pasirinko karčiamų biznį. Pažymėtinas reiškinys, jog Chicagoje iš 9000 saliūnų, net 3000 yra lietuvių rankose. Sunkus tai darbas ir anksčiau laiko žmones nuvaro į kapus. Geriau jau būtų imtis restoranų ir viešbučių biznio. Bet patartina nieko nepradėti be pinigų, o taip pat reikia gerai ištirti apylinkę, žinoti kokius galimumus turėsi toje vietoje įsteigęs biznį".

Tenka pažymėti, kad J. Mackevičius jau keturios dešimtys metų yra banke ir gerai per tą laiką pažino daugumą lietuvių, kurie dalyvauja biznyje. O jo darbu ir sumanumu sukurtas bankas ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų tarpe yra viena žymiausių finansinių įstaigų. Jau daug pasako ta aplinkybė, kad šio banko rūmai ir įrenginiai verti pusantro milijono dolerių.

(Bus daugiau)

KARDAS IR PASAULIO GARDAS

Ten jie gėrė ir uliojo,
Juozui kardą dovanojo.
Ku Ku, Vienybė, 10.7.

Kliuku kliuku iš stikliukų.
Sveikas, Runce! Sveikas, Ku Ku!

Nors tas Ku Ku ir juokavo,
Bet teisybę iškukavo.

Buvo karas, liejos kraujas.
O dabar — pasaulis naujas.
Visos laisvės, visos teisės
Jau belaisvės ir beteisės.

Mirė Franklinas Delano,
Bet jo klaidos mirt nemano.
Kai su Josifu kalbėjo,
Išgaravo ir garbė jo.

Ne be reikalo vaišinos:
Buvo laisvės pakasynos.
Nežinau tik, mielas Ku Ku,
Kiek išgėrė jie stikliukų.

PHILADELPHIA, PA

WINIFRED'S
MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
W. Jankauskienė, sav.
3409 Walnut St. Philadelphia
EVergreen 2-3961

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street

Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(pusė bloko nuo Frankford ave.)
Tel. Efferson 3-2328

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

A. MIEŽIS
Alus, degtinė ir vynas
2207 N. 2nd STREET
Regent 9-4156 Philadelphia

BARON'S BAR

W. Baranauskas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: GR 3-9995

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

JOHN STARAHŠ
Restaurantas ir Baras
34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.) Philadelphia, Pa.

HUNTINGDON CAFE, INC.
B. Naujokas, *Prez.* Nell Naujokas, *Sekr. Ižd.*
DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS
Geriausia valgykla apylinkėje
918 W. HUNTINGDON ST.
RAdcliffe 5-9745 PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valančienė, sav.
PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STevenson 2-5625

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656. West 4117*

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Penktadienis, 1949 m. spalio 14 d.

RYTŲ VOKIETIJOS "RESPUBLIKA"

Karo griuvėsių parblokštoji vokiečių tauta ir kraštas dabar jau oficialiai padalintas į dvi dali su paskiromis vyriausybėmis ir sostinėmis. Žinoma, praktiškai tai nėra nieko nauja. Tai tik oficialiai patvirtintas, kas jau praktikoje seniai buvo vykdoma.

Rytų Vokietijos vyriausybė pasistačiusi sau tikslą "pravesti vokiškųjų žemių nuo Oderio iki Reino sudemokratinimą". Tuo tarpu gi Vokietija nuo Elbės iki Reino jau priklauso Bonnos respublikai, kurios vyriausybę šių kraštų gyventojai išsirinko laisvais demokratiniais rinkimais. O naujoji Rytų Respublika ima balsą visos Vokietijos vardu, nežiūrėdama net, kad jos komunistiniai vadai bijosi laisvų rinkimų ir tik 1950 m. kažkodėl juos skelbia.

Rytų Vokietijos Respubliką kurdami, sovietai norėjo atsilyginti vakariečiams už Bonnos respubliką. Jie aklai vakariečius seka ir savo kontrolinę komisiją, vietoje ligi šiolei veikusios karinės vadovybės sudarydami.

Tačiau praktiškai Rytų Respublikoje nieko nepakitės, kad ir kažin kaip stipriai rytinės zonos komunistiniai vadai šūkautų ir Maskva kalbėtų apie naujai sukurtosios respublikos "suverenumą" bei okupacinės kariuomenės atitraukimą iš Berlyno. Žinoma, kariuomenei atsitraukus, NKVD pasiliks.

Tai ji, NKVD, garantuos ir visišką 1950 metų rinkimų pergalę. Ji garantuos Rytų Vokietijos Respublikos įsijungimą "į demokratinę sovietinių respublikų šeimą".

Naujoji "suvereninės" respublikos vyriausybė galės tik priploti, kas jau bus jos "globėjos" suprojektuota.

JAME PLAKA MŪSŲ ŠIRDIS!..

Rusifikacija ir kolonizacija mūsų tėvynėje vykdoma negirdėtai plačiu mastu. O sostinė Vilnius okupanto yra smarkiausiai atakuojama.

Tik ką mus pasiekusi Laisvoji Lietuva savo straipsnyje "Kas ir kaip valdo mūsų Vilnių" atkreipia ypatingą dėmesį į sostinės rusinimą. Ten rašoma: "Vilnius — mūsų tautos širdis, mūsų prabočių išmintimi, darbu, rankomis sukurtas ir jų krauju amžiais gintas nuo svetimųjų, visuomet buvo priešų grobimo objektu, ypač rusų, lenkų ir gudų, kurie, veržiamiesi į Baltiją, pirmiausia nori pagrobti tautos širdies raktą — Vilnių. Jie samprotauja: kas turės Vilnių, tas turės visą Lietuvą. Ir pirmiausia prasideda nutautinimas nuo Vilniaus."

Toliau Laisvoji Lietuva išskaičiuoja Vilniun atvežtuosius komisarus, ministerius ir Lietuvos bolševikų partijos sekretorius, tik rusiškomis pavardėmis, pabrėždama, jog Paleckis, Gedvila, Sniečkus ir kiti tėra tik marijonetės "rusų bolševikų politikos lėlių virtinėje".

Žinia, tokioje padėtyje lietuviai neturi jokio balso miesto valdyme. O slaviškas valdymas mums gi yra puikiai pažįstamas. Pirmoji okupacija mums suteikė pakankamai progos visa tai savo akimis įsitikinti.

Okupantui visiškai nesvarbu, kad miestas atsistatytų ir ekonominiai būtų pajėgus, bet jis nori jį padaryti rusifikacijos centru, kad paskui ją sėkmingai vykdytų ir visame krašte.

Viso pasaulio, o ypač Amerikos lietuvių, stipriai vedama kova už Lietuvos nepriklausomybę sykį bus laimėta. O "Vilnius, — žaip sako Laisvoji Lietuva, — pergyvenęs korikus muravjovus, pergyvens ir tautų žudikus stalinus, su jo pakalikais sedovais ir čistiakovais".

Vilnius tikrai atgims laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Jo niekas nepajėgs užgniaužti, nes jame plaka visų mūsų širdis.

LIETUVIŲ KULTŪROS REGISTRATORIUS

Neseniai Amerikos lietuvių spaudoje pasirodė pranešimų apie Lietuvių Bibliografinės Tarnybos atkūrimą Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Kartu buvo dedamas kuklus šios tarnybos pageidavimas, taikytas lietuviškiems laikraščiams ir leidykloms, prašant jai siuntinėti po vieną egzempliorių savo leidinių.

Tai, rodos, nedidelis pageidavimas, bet kaip svarbus ir būtinas lietuviškų laikraščių ir leidyklų ir bendrai visos lietuviškosios raštijos gyvenimui.

Per tremtyje praleistus metus vieno žmogaus Vokietijoje suorganizuotoji Lietuvių Bibliografijos Tarnyba suregistravo ir surinko didžiumą tremtinių leidinių, pasiųsdama juos tolimesnei apsaugai Šveicarijos Lietuvių Bibliografiniam Institutui.

Atskirais leidiniais Bibliografijos Tarnyba informavo lietuvišką spaudą, o užmezgusi ryšį su Vokietijos, Prancūzijos, JAV ir kt. kraštų žymiosiomis bibliotekomis, ji lietuviškuosius leidinius parodė visur tenai, kur reikėjo, kad būtų susipažinta su tremtinių kultūriniais laimėjimais spaudos srityje. Tuo būdu lietuviai įsuko į tarptautinį kelią. Tuo būdu ateities kartoms paliktas geras pagrindas susipažinti su nuveiktuoju darbu.

Senesniųjų laikų Vilniaus karo mokyklos viršininkas, iš Lietuvos bajorų kilęs generolas Adamavičius, karo istorikas, mėgdavo sakyti:

— Turime atsiminti, kad ir mūsų dienos kada nors bus laikomos praėjusio šimtmečio pradžia.

Šie žodžiai ypatingai atsimintini bibliografiniame darbe.

Penkeri metai be tėvynės

Lemtingiesiems spalio bėgimams prisiminti

S. Narkeliūnaitė

Visais keliais traukia didžiulės kolonos, vienas po kito rieda sunkvežimiai, sausakimšai pripildyti žmonių ir daiktų, dulkėmis aprūkę, net balti, bėga arkliai su pakrautais vežimais, skubiai paskui rankinį vežimėlį eina šeimos nariai, stumdami prieš save visą šeimos turtą, sunkiai atsidusdami eina pėstieji, ant pečių ir ryšulėliuose nešdamiesi sau būtiniausių kelionei daiktų. Ir taip pilni keliai.

Nemosavo niekas skarelėmis ir laimės kelionei nelinkėjo. Galulaukėse užvirko motinos ir seserys, paskutinį kartą pažvelgusios savų sodybų linkui. Gailiai, galvą viršun užvertęs, užstaugė šuva ir skalydamas bėgo paskui vežimą, riedantį iš gimtinės.

Iš gimtųjų laukų ir brangiųjų miestų išvarė mus artėjančio priešo siaubas. Mazgelin įsirišom, ką suskubom, ir iškeliavom. Sudiev, Lietuva! Mes nepabėgome, kad iš tolo žiūrėtume, kaip niokojami tavo žalieji laukai, bet mes pagalbos tau ieškoti išėjome, kad, ją suradę, užartume mūsų paliktuosius dirvonus ir darželius užtvertume, kur mums nekviestieji svečiai išlaužė ir gėles išmindžiojo.

Svečiosiose šalyse

Rytais, apypietėmis, vakarais ir naktimis mes pasipylėme po visų kraštų miestus, miestelius ir kaimus. Mes maišėmės geležinkelių stotyse, painiojomės kryžkelėse ,vaikštinėjome su ryšulėliais, ieškodami nakvynės. Mūsų buvo šimtai tūkstančių!

Pavargusį pakeleivį vieni varė per duris, kiti siundė šunimis, treti duonos plutą numesdavo ,dar kiti priglausdavo savo pastogėje, pagirdydami ištroškusį ir savo kukliais ištekliais dalindamiesi su išalkusiu. Niekad nepamiršime tų paskutiniųjų jautrių scenų, kai vietiniai gyventojai globojo mūsų senelius ir mažus vaikus. Taip! Daug ko nepamiršime mes jiems, lygiai, kaip ir tų nuoširdžių paguodos žodžių mums, netekusiems gimtinės, artimųjų ir turto.

Virš mūsų galvų praskrido tūkstančiai mirtį nešančių lėktuvų, miestų griuvėsiuose palikome šimtus savo artimųjų ir draugų, o vėliau ketverius metus, kareivinėse ir barakuose sukimšti, kaip silkės, kaip pelės gyvenome savo lagaminuose, negaudami progos nė jų išpakuoti. Dešimtimis kartų raišiojome savo pabėgėliškąją mantą, kilnojami iš stovyklos į stovyklą, ir kiekvienoje vis iš naujo sukdamiesi lizdelį.

Tik per darbą ir prakaitą

Ak, dar daug kartų raišiosime savo turtelį, ne tik nakvynės, bet ir duonos ieškodami. Tačiau tas darbas ir prakaitas, kuriuo valgysime savo duoną, mūsų nebaugina.

Didžiojoje Britanijoje, Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje ir visur kitur visoki darbą dirbantį rasi lietuvį. Perlėk, jei nori, skersai, išilgai. Ūkyje, fabrike, raštinėje, neišbrendamuosiuose miškuose ir giliai po žeme įsirausiusiose anglies kasyklose jį užtiksi.

Tik per darbą ir prakaitą prieš keliasdešimt metų iš Lietuvos atvykę mūsų tautiečiai pastatė stiprius švyturius svetimuosiuose krantuose, kad jų laivas nepamestų kelio. Mūsų kelionės laivams tie jų švyturiai primena mūsų gimtuosius uostus. Čia nuleidę inkarus, tik per darbą ir prakaitą, susilauksime valandos, kai mūsų laivai, trispalvės iškėlę, gimtuosiuose vandenyse parsiras.

Kaip toje dainoje

Prieš penkerius metus paliktoji tėvynė savo priminimu, lyg jūra, daužosi širdyje. O ausyse niekas neįstengė nuslopinti tos dainos meliodijos:

Sutems tamsi naktužėlė,
Nudrengs drangi
drangužėlė...
Kur aš nukeliausiu,
Nakvynėlę gausiu?..

Jūros bangų šniokštime, fabrikų sirenoje, didmiesčio triukšme ir rudens lapų šlamėjime mane persekioja šios dainos meliodija. Ir klausiu save: "Argi mūsų dalia nepanaši šiems dainoms žodžiams?"

Tūkstančius mylių išbridome svetimuosiuose kraštuose nuo to laiko, kai karo viesulai mus išrovė iš gimtųjų laukų. Daug durų privarstėme, beieškodami nakvynės tamsiojoje nakty. Būtų dideli tomai, jei surašytume visus mūsų vargo kelius, kuriuos išmynėme svetimosiose žemėse, grįžimo savojon beieškodami. Tačiau mes tikime, kad sulauksime aušros, kuri išves mus iš to klajūniško gyvenimo į gimtuosius namus, nes ta mūsų tautos kova, vykdoma visuose pasaulio kontinentuose, vieną dieną bus laimėta. Ir kitaip negali būti, nes tada beprasmis būtų buvęs mūsų bėgimas.

RUOŠKIMĖS KONGRESUI

Amerikos Lietuvių Kongresas atžymės lietuvių amerikiečių talką Lietuvių Tautos Kovai už savo nepriklausomo valstybingumo ir žmogaus bei pilietinių teisių atkūrimą. Protestą prieš Lietuvių Tautos naikinimą ir prievartavimą, **pasiryžimą išlaikyti ir ugdyti lietuvybę šioje šalyje** greta mūsų indėlio ir dalyvavimo JAV gyvenime.

Kongreso dalyviai turės progos išgirsti atsakingų veiksnių pranešimus, patirti šio krašto politiką ir organizuotas lietuvių pastangas bei pareikšti savo nusistatymus įvairiais tarptautiniais ir tautiniais klausimais.

Kongreso metu veiks įvairios komisijos, kurios priims ir redaguos patiektus sumanymus. Kongresas pasieks savo tikslą, **jei organizacijos ir** paskiri veikėjai savo sumanymus ir rezoliucijas iš anksto siųs Rengimo Komitetui. Pastarasis patieks sumanymų — rezoliucijų santrauką ALT pareigūnams, Kongreso darbo prezidiumui ir atitinkamoms komisijoms.

Jau metas rinkti atstovus! Jau metas organizuoti pinigų talką Lietuvos žmonių gyvybinei kovai, siunčiant aukas Kongresui! Amerikos lietuviai jau per kelerius metus pinigais remia atsakingus veiksnius, kurie veda kovą tarptautinėje plotmėje. Todėl kiekvienas doleris bus įnašas tautos gyvybės fondan. Kai Lietuvos partizanai ir politiniai pogrindis kovoja savo gyvybės kaina, amerikiečiai kovoja savo aukomis ir savanorišku darbu. Visi aukokime bent vienos dienos uždarbį!

Amerikietinės figūros

Nuo vaikystės dienų aš turėjau užslėpęs giliai savo iliuzijų pasaulyje tris amerikietines figūras: pirmoji jų buvo laukinis Amerikos indėnas, antroji — Jungtinių Valstybių prezidentas ir trečioji, kuri kėlė didžiausį mano vaikiškos sielos nusistebėjimą ir pagarbą — garsusis amerikietinio gangsterio tipas.

Kai aš pagaliau pasiekiau Naująjį Pasaulį, prieš mano akis visą laiką stovėjo šie trys mano svajonių padarai, ir su nekantrumu laukiau minutės, kada galėsiu ką nors apie juos patirti.

Amerikos indėnas

Mano draugams bevežiojant mane po New Yorką, mes užklydome į garsiojo Columbijos Universiteto kiemą. Staiga mano širdis ėmė gręičiau plakti: kiemo vidury stovėjo didžiulė visame savo karo apdare indėno statula. Mano mintys greit persimetė į aną svajonių pasaulį. Štai, joja garsusis Winetou ant savo nepalaužiamo mustango, štai, prabyla jo auksinis šautuvas, kurio kulkos niekuomet neklysta. Mano ausyse nuskambėjo šiurpus apačų kovos šauksmas...

Atsipeikėjęs atsisukau į savo draugą amerikietį ir smalsiai paklausiau, tikėdamasis netyčia iškvosti jį apie šį mano svajonių karalaitį.

— Kas tai per statula, Charli? Ar tai kokio valstybės vyro?

— Kaž kurios čiabuvių tautelės tipas. Gyveno jų kažkada Vidurinėse Valstybėse, — burbtelėjo jis puse burnos.

— Kaip? Ar jau nėra Amerikoje indėnų? — klausiau, nustebęs ir nusivylęs.

— Ir dar kiek! Kad ir mūsų New Yorko valstybės gynėjas S., taip pat ir policijos komisaras N. yra indėnai.

Su trenksmu nukrito viena mano fantazijos figūra nuo savo stovo.

JAV prezidentas

Karo metu, kada kartais tekdavo dirbti naktimis, aš vieną ankstų rytą su savo bičiuliu bendradarbiu grįžau iš tarnybos namo. Vos brėško rytas ir tuščios gatvės aidėjo po mūsų kojomis. Priešais iš už kampo pasirodė susikišęs rankas į kelnių kišenes vienišas vyras. Jis švilpiniavo populiarų amerikietišką šlagerį, ir skrybėlę buvo nerūpestingai užsimetęs ant pakaušio.

— Kaip jums, Harry? — pasveikino jį mano kolega, praeinant mums pro jo šalį.

— Okey, kaip jums? — atsakė vyras su smagia šypsena lūpose.

Staiga man pasirodė šis veidas kažin kur artimai matytas.

— Kas tai per žmogelis, — paklausiau susidomėjęs draugą.

— Prezidentas Trumanas. Jis dažnai čia ateina rytinio pasivaikščiojimo.

Aš netekau žado. Jungtinių Valstybių prezidentas, kuris mano fantazijoje buvo viena tų trijų didžių asmenybių, šioje tuščioje gatvėje su nerūpestingo bernioko manieromis!! Ne, to man buvo perdaug...

Amerikos gangsteris

Tačiau man dar liko trečioji mano fantazijos figūra, pati didžiausia ir romantiškiausia. Gangsteriai! Apsikaišioję revolveriais vyrai, kurie kaip žaibas įsiveržia į banką, pagrobia milijonus dolerių ir, šaudydami iš lekiančio automobilio, dingsta policijai iš akių. Vyrai, kurie prieš nieką nesudreba ir kurių dešinė kalba už juos.

Aš turėjau gerą draugą, vadinamą padugnių reporteri, kuris pažinojo visą banditų pasaulį. Ir jau kuris laikas aš prašiau jį duoti kokiu nors būdu man progą pamatyti kur nors gangsterį.

Vieną vakarą, mums besėdint naktiniame klube, mano minėtasis reporteris šyptelėjo:

— Norėjai gangsterio? Žvilgterk į publiką prie staliukų. Beveik pusė visų svečių yra iš padugnių pasaulio.

Mane perėjo šiurpas. Lyg karštligės pagautas, šūktelėjau.

— Kuris? Gal anas ten su perkreiptu žandu?

— Ne, tai žinomas bankininkas S.

— Tai gal tas ten dešinėj, kuris taip įtartinai šnibždasi su savo bendru?

— Cha, cha, tai vieni stambiausių New Yorko biznierių, — skaniai nusijuokė reporteris.

— Ana, prie trečio staliuko sėdis vyras, — jis parodė į ramios išvaizdos storoką senį, gurkšnojantį savo alų, — tas buvo garsiojo Al Caponės pirmasis leitenantas. Turi mažiausia pustuzinį gyvybių ant savo sąžinės. Dar tik keli mėnesiai, kai laisvas. Atsėdėjo šešetą metų.

Tuo tarpu senis atsikėlė nuo savo kėdės ir ėjo pro mūsų šalį durų link.

— Hallo, Bill, — šūktelėjo jam reporteris, — kaip sekasi? Prisėsk minutei, senokai matėmės.

— Prasti popieriai, — atsakė gangsteris, stabteldamas prie mūsų staliuko. — Policija neduoda ramybės. Dabar jie prisikabino, kad nenešiočiau revolverio. Gi be jo aš tarsi basas eičiau pasivaikščioti. Be to, jis man ir biznio sumetimais dabar reikalingas. Manau, žinot, kad aš dabar darželininkystės savininkas. Kiek gi aš nustočiau pirkėjų, jei iš mano kišenės nekyšotų revolveris. Juk daugelis mano klijentų, ypač vaikai, vien dėl to pas mane ir perka. Tarp mūsų kalbant, — jis pasilenkė ant mūsų stalo, — koks būtų jų nusivylimas, jeigu jie žinotų, jog mano revolveris yra ne kas kita, kaip cigarų galams piaustyti mašinėlė... Na, bet aš užsiplepėjau, — ir gangsteris, linktelėjęs mums galva, ramiai nužingsniavo durų link.

Aš spoksojau į nueinantįjį ir man pasidarė tarsi kažko gaila. Paskutinioji mano fantazijos amerikietinė figūra subyrėjo į gabalėlius. .. **Alg. Bl.**

KVOTINIAI EMIGRANTAI

Washington (LAIC) — DP Komisijos duomenimis, ligi birželio 30 d. įsileista 39,734 kvotiniai imigrantai, 314 nekvotiniai našlaičiai ir 387 sulaikyti. New Yorko valstybėje apsigyveno didžiausias skaičius — 13,092. Pennsylvanijon atvyko 3,153, į Illinois 3,127, į New Jersey 2,890, į kitas valstybes vyko mažesnės grupės, pradedant 3 į Hawaii, 5 į Aliaską ir baigiant 1,804 į Michigan.

Pagal amžių, stambiausią grupę — 18,437 arba 46 procentus — sudarė 25 — 44 metų amžiaus asmenys, ir 8,848 arba 22 proc. vaikai (iki 14 metų). 19,552 buvo šeimų galvos arba nevedę pilnamečiai, o 20, 182 buvo šeimų nariai. 9,470 vyrai ar žmonos ir 10,712 vaikų. 21,557 arba 54 proc. buvo vyriškiai, 18,491 arba 46 procentai moterys.

Pagal valstybinę kilimę (gimimo kraštą, ne tautybę) pirmoje vietoje buvo Lenkijos žmonės. — 17,794 — 45 proc (jų tarpe buvo daug žydų, ukrainiečių, ir gudų bei šiek tiek lietuvių). Antroje vietoje — Lietuva: 6,300 asmenų — 16 procentų.

Žemės ūkio darbininkai ir ūkininkai sudarė stambiausią grupę — 4,625 — 24 proc. Po jų sekė 3,664 kvalifikuotų darbininkų, 3,537 pusiau kvalifikuotų, 1,907 namų ruošos darbininkų, 1,734 paprastų darbininkų, 1,300 raštinių, parduotuvių, tarnautojų, 1,705 amatininkų, kirpėjų, siaugių ir kt., 981 profesionalų ir pusiau profesionalų.

— **Nuo spalio 1 d.** Valstybės Departamentas New Yorke ir Washingtone įkūrė du specialius biurus, kurie išdavinės leidimus, norintiems vykti į Vokietiją, Austriją ar Triestą. New Yorke šis biuras veiks 42 Broadway St. Ligi šiolei tokius leidimus davė tik karinuomenės įstaigos.

V ŠERMENYS

GABRIELIS D'ANNUNZIO

(Pabaiga)

Rožės daimavimas tad buvo viena pasveikimo priežasčių. Ir, kada galutinai pasveiko, Rožės balsas visuomet darė įtakos jo jausmingumui.

Nuo tada, kadangi tarp abiejų šeimų rados didelė bičiulystė, Emidijuje gimė viena iš tų tyliųjų ir bailiųjų vientulingų meilių, kurios ryja jaunystės jėgas.

Rugsėjy, prieš išvažiuojant Emidijui į seminariją, abi šeimynos susidėjusios vieną popietį vyko paupiu iškylauti miškan.

Diena buvo maloni, ir treji ratai, jaučių traukiami, riedėjo per žydinčius švendrynus.

Miške užkandis buvo pataisytas ant vejos, vienoje aikštėje, aplinkui apjuostoje milžiniškų tuopų kamienais. Žema žolė visa pilna buvo mažyčių violetinių gėlių, kurios skleidė subtilų kvapą. Šen ir ten viduje prasiskverbdavo pro lapiją platūs saulės ruožai. Ir upė apačioje atrodė stovinti, rami kaip ežeras, perregimai tyra, kur vandeniniai augalai miegojo nejudėdami.

Po užkandžio kai kurie iškrito po paupį, kiti pasiliko, išsitiesę aukštelninki.

Rožė ir Emidijus laikėsi drauge. Pasiėmė už rankos ir ėmė žingsniuoti taku, nusidriekusiu tarp krūmokšnių.

Jinai visa rėmės į jį, juokėsi, skaniojo lapus nuo krūmų eidama, kramtė karčių žolių stiebelius, grėždavo galvą užpakalin, žiūrėdama į pralekiančius varnėnus. Besisukant kriaulinės šukos išslydo jai iš plaukų, kurie staiga padriko ant pečių nuostabioje savo puikybėje.

Emidijus pasilenkė drauge su ja paimti šukų. Besilenkiant, abidvi galvos susidaužė truputį. Rožė, susiėmusi kaktą rankomis, šūkčiojo pro juokus:

— Ai! Ai!

Jaunikaitis žiūrėjo į ją, virpėdamas lig kaulų smegenų ir blykšdamas ir bijodamas išduoti save. Jinai atplėšė su nagais nuo vieno medžio ilgą ringuotą vijoklį, vikriai apsuko jį aplink kasas ir prismeigė kuodą ant pakaušio šukų dantimis. Žali lapai, kai kurie rausvi, protarpiais išsikišdavo iš plaukų. Jinai paklausė:

— Taip jums patinku?

Bet Emidijus neatvėrė burnos. Nežinojo, kas atsakyti.

— Ach, nepritinka! Gal esat nebylys?

Jisai turėjo norą pulti ant kelių. O kadangi Rožė juokėsi nepatenkintu juoku, jis jautė lyg ir ašaras atitekant į akis, iš širdgėlos, kad negali rasti nė vieno žodžio.

Keliavo toliau. Vienoj vietoj pargriuvęs medelis kliudė praeiti. Emidijus abiem rankom pakėlė kamblį, ir Rožė paėjo po žaliuojančiomis šakomis, kurios vieną akimirksnį ją vainikavo.

Toliau užtiko šulinį, kur iš šalių stovėjo du stačiakampiai akmeniniai loviai. Tiršti medžiai sudarė aplink ir viršuj šulinio žalumynų lanką. Čia pavėsis buvo ūksmingas, beveik drėgnas. Augalinis skliautas puikiai atsispindėjo vandeny, kuris siekė ligi pusei plytų rentinio.

Rožė tarė, išskėsdama rankas:

— Kaip gera čia!

Paskui pasisėmė vandens delno įdubime, su gracinga maniera, ir gėrė. Lašeliai jai varvėjo pro pirštus ir perlino josios drabužį.

Kai numalšino troškulį, rieškučiomis pasėmė daugiau vandens ir pasiūlė draugui viliojamai:

— Gerkite!

— Neištroškęs, — suvapėjo Emidijus apkvaišęs.

Jinai tėškė vandenį jam į veidą, padarydama apatine lūpa grimasą tartum paniekai. Paskui išsitiesė visame lovy sausame, tarytum lopšyje, laikydama kojas ant briaunos ir nenuoramiškai jomis tabaluodama. Ūmai pakilo, pažvelgė į Emidijų ypatingu žvilgsniu:

— Na? Eime.

Vėl leidosi į kelią, grįžo susibūrimo vieton, vis tylėdami. Strazdai švilpavo ant jų galvų. Pėdai nuožulnių spindulių perkirsdavo jų žingsnius; ir miško kvepėjimas augo aplink juos.

Po keleto dienų Emidijus išvažiavo.

Po kelių mėnesių Emidijaus brolis paėmė Rožę žmona.

Pirmaisiais seminarijos metais klierikas dažnai mąstydavo apie naują brolienę. Mokykloje, tuo tarpu, kai kunigai aiškindavo Epitome historiae sacrae, jisai svajodavo apie ją. Studijoje, kai jo kaimynai, atverstų mišiolų apsaugoti, užsiimdavo tarpusavy nepadoriais tauškalais, jisai užsidengdavo veidą rankom ir paskęsdavo svajonėse. Bažnyčioje, kai skambėdavo litanija į Panelę Švenčiausiąją, jisai, po kreipimosi į Rožę paslaptingąją, nuskrisdavo toli toli.

Ir, kai iš mokslo draugų išmoko ištvirkauti, miško scena jam pasirodė naujoje šviesoje. Ir nusimanymas, kad jis neatspėjo, gailestis, kad jis nesugebėjo nuskinti vaisiaus, kuris jam siūdėsi, tuomet jį baisiai kankino.

Vadinas, buvo taip? Vadinas, Rožė kadaise jį mylėjo? Vadinas, jisai praėjo nežinia greta didelio džiaugsmo?

(Bus daugiau)

Lietuviškumui išlaikyti

Hannover. Vokietijos britų zonos lietuvių gimnazijų, pradžios mokyklų ir vaikų darželių darbuotojai, susirinkę savo paskutinei konferencijai Hannoveryje, savo primtosiose rezoliucijose ypatingą dėmesį skiria gimtajai lietuvių kalbai. Jos išlaikymas ypač mūsų jaunuomenėje esąs svarbiausias lietuviškųjų organizacijų uždavinys.

Kad mokykliniam jaunimui ir, apskritai, lietuviui išeiviui ir tremtiniui neužgestų Lietuvos ir lietuvių kalbos meilė, kuo greičiausiai būtina parengti ir išleisti pagrindinius mokslo vadovėlius: Lietuvos istoriją, Lietuvos geografiją ir Lietuvių kalbos vadovėlį.

Lietuvių Kalbos Vadovo daugiau, kaip po vieną egz. užsiprenumeravo: Šv. Kazimiero parap. Vyčiai, Phila., Pa. — 10 egz., Keleivio redak., S. Boston, Mass. — 5 egz., V. M. Stapulionis, Chicago, Ill. — 4 egz., Kun. Pranas Jūras, Lawrence, Mass. — 4 egz., F. Palubinskas, Chicago, Ill. — 3 egz. Prof. K. Pakštas, S. Monica, Cal., dr. D. Pilka, S. Boston, Mass., K. Katkevičiūtė, Chicago, Ill., C. Sweger, Chicago, Ill., Danutė Bubelytė, Chicago, Ill. — po 2 egz. Pirmasis Garbės Prenumeratorius kun. A. Sabaliauskas iš Venezuelos.

Lauktina, kad kiekviena lietuvių parapija, kiekviena mokykla, kiekviena organizacija, kiekvienas klubas ir visi tautiečiai pasektų šiais pavyzdžiais ir užsiprenumeruotų Lietuvių Kalbos Vadovą, spausdinamą Vokietijoje. Knygos kaina 2.50 dol. Garbės prenumeratos 10 dol. Užsakymus su pinigais prašoma siųsti šiuo adresu:

Juozas Audėnas
Generalinis Įgaliotinis
14 Townsend Street,
Boston-Roxbury, Mass.

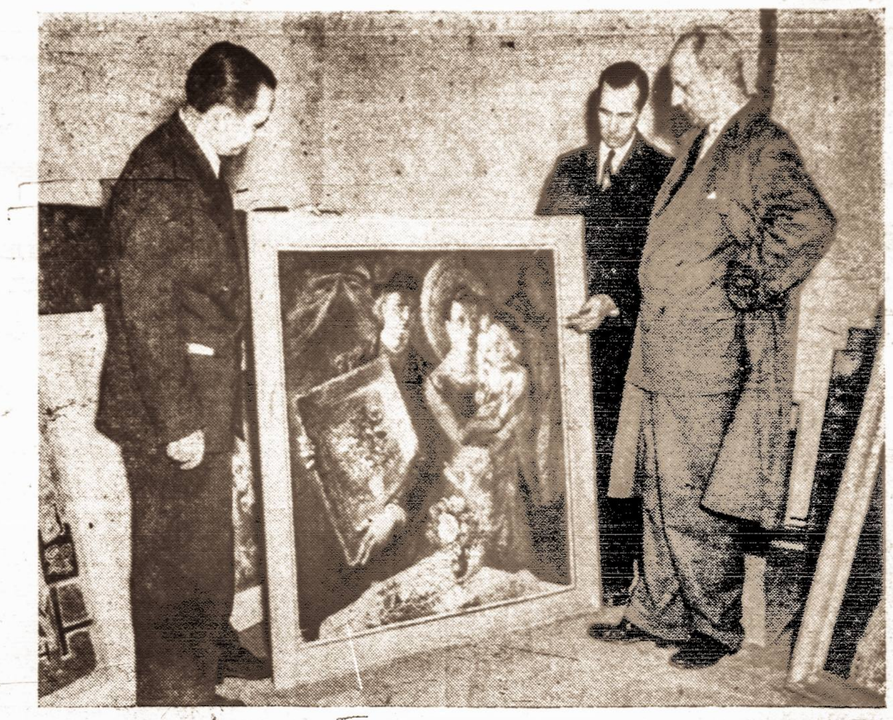

Tik ką iš dėžių išimtuosius lietuvių dailininkų paveikslus pirmieji apžiūri (iš dešinės į kairę): prof. M. Dobužinskis, Lietuvių Dailės Parodos Amerikoje organizatorius adv. Antanas Olis ir dail. Povilas Osmolskis. Paroda atidaroma spalio 20 d. New Yorke.

Menas Lietuvos laisvinimo darbe

Rašo P. Dailidė

Kai šiuo metu laisvėje gyvenantieji lietuviai turi įtempti visas savo pajėgas savo tėvų žemės atvadavimui iš bolševikų vergijos, tam politiniam uždaviniui išspręsti didelės reikšmės turi taip pat lietuvių pastangos kultūriniame bare. Gal būt, kai kuriais požiūriais tos pastangos turi net lemiamos reikšmės.

Nei savo gyventojų skaičiumi, nei ypatingais gamtos turtais Lietuva negali pasaulio nustebinti. Už ją galime rasti daug didesnių ir turtingesnių kraštų. Dėl to ir politinis Lietuvos svoris pasaulio svarstyklėse yra nežymus. Ypač nyksta tas svoris Amerikoje, palyginus su jos milžiniška medžiagine galybe ir vadovaujančiu vaidmeniu, kuris jai šiuo metu atitenka pasaulio politikoje.

Todėl, eidami į Amerikos visuomenę su Lietuvos laisvinimo byla, mes lietuviai negalime tikėtis didesnio politinio atgarsio, kai į tą bylą Amerikos politikai turi žiūrėti per padidinamąjį stiklą. Pasaulis šiandien kupinas daug didesnių neišspręstų problemų, tarp kurių ta bylą paskęsta, kaip lašas jūroje.

Čia ir mes galingi

Tai dvasios ir jos vertybių pasireiškimo sritis. Šioje srityje maža tauta gali būti taip pat galinga, kaip ir didžiausia šimtamilijoninė tauta. Savo dvasios turtais tokia maža tauta kartais gali net pralenkti didžiąsias. Dėl to dvasinių vertybių srityje ir mes lietuviai galime užimponuoti politinėms pasaulio galybėms, galime patraukti jų susidomėjimą.

Čia glūdi lietuvių meno, kaip lietuvių dvasios išraiškos vaidmuo toje tragedijoje, kurią lietuvių tautai dabar tenka gyventi. Tas menas turi skinti Lietuvos laisvinimo bylai kelius į laisvojo pasaulio širdį, kaip lietuvių politikų veikla klabena į to pasaulio protą.

Mūsų giliu įsitikinimu, lietuvių menas turi palankesnes sąlygas sukelti lietuvių tautai užuojautą, negu politika sužadinti interesą Lietuvos likimu. Štai, dėlko šiandien tenka apeliuoti į mūsų menininkus, vis tiek, kur jie bebūtų, kad jie likimingoje tautos kovoje neapleistų kultūrinio tos kovos baro ir savo plunksna, teptuku ar raižytuvu belstųsi nuolat į suakmenėjusią pasaulio sąžinę.

Remtinos pastangos

Gražu yra, kad lietuviai menininkai tremtyje, suprasdami lietuvių meno paskirtį, šiuo tragišku lietuvių tautai laikotarpiu, susiorganizavo ir surengė Vokietijoje savo darbų parodą.

Dar gražiau, kad ALT vicepirmininko adv. A. Olio pastangomis ta paroda jau yra atgabenta į Ameriką ir spalio 20 d. bus atidaryta New Yorke. Tuo ne tik apsaugojami mūsų menininkų kūriniai nuo išblaškymo ir galimo sunaikinimo, bet sudaroma proga su jais susipažinti ne tik platesnei lietuvių, bet ir Amerikos visuomenei.

Ta visuomenė iš mūsų menininkų kūrinių galės patirti apie baisią skriaudą, padarytą mūsų tautai radijaus ir atomų skaldymo amžiuje, ir apie nesuderinamą su to amžiaus civilizacija vergiją, kurioje bolševikinis totalitarizmas laiko prispaudęs lietuvių tautą.

Ir kuo didesnis lankytojų skaičius su tais kūriniais susipažins, tuo didesnė bus iš to nauda lietuviškam reikalui.

Paroda lietuvių kolonijose

Po New Yorko, meno paroda turėtų aplankyti visus Amerikos miestus, kur tik yra didesnės lietuvių kolonijos. Tos kolonijos turėtų pasirūpinti, kad gausesnis amerikiečių skaičius tą parodą visur aplankytų ir su lietuvių menu susipažintų. Tai bus geriausias patarnavimas Lietuvos reikalui.

Ligi šiol Amerikoje dar neperdaugiausia yra padaryta, kad mes prieitume prie amerikiečio širdies. Mus lietuvius šiame krašte tepažįsta tik kaip gerus sąžiningus darbininkus ir tevertina mūsų raumenis. Tat, parodykime jam daugiau savo dvasios vertybių. Sukelkime susidomėjimą savo tautine kultūra, kuri ir čia Amerikoje yra mūsų pačių gyvybės šaltinis. Tuo tik įgysime daugiau pagarbos savo tautai.

GUDAI VIS DAR KLIEDI

New York (LAIC). — Vokietijoje leidžiamas Abramčiko rėmėjų savaitraštis "Bačkauščyna" rugp. 18 d. laidoje džiaugiasi, kad Kanados "Homin Ukraini" įsidėjo tūlo A. Hrycuk straipsnį, kuris įrodinėja, jog "Litva" buvusi slaviška gudų valstybė.

Girdi, "istoriškais" dokumentais ir faktais" autorius įrodo, kad "Litva pavadinimas kilęs iš seniau galingos slaviškos liutiečių giminės, kuri pavergė ano meto prūsus, žemaičius ir aukštaičius". Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė "buvo slaviškoji liuticių valstybė, o ne šiandieninių letuvisų kūrinys". Ligi šiandien neva daugelis "ukrainiečių ir lenkų, gyvenančių tarp gudų, kitaip gudų nevadina kaip tik litaucais". Galop, autorius griebiasi lenko Briuknerio argumentų: "Visuomet sakome — "lietuviškas, lietuvis", bet tas vartojama vieton "Bielaruski, bielarus". 1510 metais niekam nesisapnavo etnografinė Lietuva. Dar 1562 m. Roma gudus vadino lietuviais, o Maskvoje 18-me amžiuje lietuvis reiškė tą patį, ką gudas". Straipsnis baigiamas tokiais žodžiais:

"Gudai šiandien neneri iš žemaičių ir aukštaičių atiminėti jų naujojo pavadinimo, prie kurio jie per kelis dešimtmečius jau priprato, betgi negalima painioti savokos, būk anų laikų Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė buvusi šių laikų lietuvių protėvių kūrinys, kadangi tai prieštarauja istorinei tiesai".

Uždarė Pabaltijo Universitetą

Pabaltijo Universitetas, kuris savo darbą pradėjo 1946 m. pavasarį, pirma veikęs Hamburge, o veliau Pinneberge, šių metų rugsėjo 30 d tapo uždarytas.

Nuo pat Universiteto įsikūrimo pradžios nežinoma juodoji ranka jį nuolatos spaudė. Ne vieną sykį grėsė jo uždarymas ir mokomojo personalo bei studentų išskirstymas į kilmės stovyklas. Tačiau sumanių U-to profesorių, ypač U-to prezidentų: prof. Gulbio ir prof. Vl. Stankos, o taip pat ir dėl visų studijuojančių griežto kultūringo pasipriešinimo, U-tas išsikovodavo tolimesnį egzistavimą. Jo uždarymu, žinoma, daugiausia sielojosi žemesniojo rango civilinės anglų karinės valdžios valdininkai, su kuriais tikrai buvo sunku susikalbėti. Kada reikalas pasiekdavo jų viršūnes, jau kita kalba būdavo, nes jie jau pajėgdavo suprasti, ko U-tas savo veikimu siekė.

Universitetui sunkiausia valanda buvo pereitą žiemą, kada jau ir mašinos studentams išvežti buvo prisiųstos. Tačiau ir čia buvo solidariai pasipriešinta, — kova laimėta. Matydami, kad riešutas neįkandamas, ir toks be aiškaus pagrindo U-to uždarymas nėra racionalus, ėmė visus raginti emigruoti ir įkalbinėti, kad ilgalaikis U-to veikimas nėra įmanomas. Po ilgų derybų U-to rektoratas ir anglų karinė valdžia sudarė sutartį, kad U-tas dar paliekamas veikti iki šių metų rugsėjo 30 dienos.

Laikas atėjo — Universitetas likviduotas. Tad U-tas nėra pats užsidaręs, bet yra uždarytas, nors, daugumai profesorių ir studentų išemigravus, jo tolimesnis veikimas gal ir nebebūtų buvęs įmanomas. Tačiau faktas, kad visa to priežastimi — iki šiol dar neišaiškintos (nors yra numanoma) juodosios rankos spaudimas.

Rugsėjo 30 d. 15 val., visi, susirinkę į Union Hall, oficialiai uždarė universitetą. Akto metu kalbėjo U-to prezidentas prof. Ed. Sturms, bendrai apžvelgdamas U-to veiklą ir prisimindamas mirusius profesorius bei studentus. Toliau kalbėjo visų trijų tautybių rektoriai (kiekvienas gimtąja kalba). Lietuvių sektoriaus vardu kalbėjo prof. Dr. Fr. Bintakis, kuris priminė lietuvių įnašą Pabaltijo Universitetui ir trumpai apžvelgė, kiek lietuvių šiame U-te yra baigę savo studijas. Po rektorių kalbėjo stud. atstovybių pirmininkai, kurie padėkojo profesoriams už jų darbą su studentais ir palinkėjo tolimesnio darnaus bendradarbiavimo U-to pavyzdžiu. Meninė dalis buvo baigta Bethoveno himnu.

Spalio 1 d. lietuviai atskirai šventė pabaigtuves.

A. Dimavičius

Norinčiųjų studijuoti lituanistiką dėmesiui

JAV yra susispietęs nemažas lietuviškosios studentijos būrys. Ir jis dar diena iš dienos auga. Daugelis jų, įsikūrę ir tvirčiau atsistoję ant kojų, stengiasi tęsti ir užbaigti savo pradėtas studijas. Jie gali lengvai pritapti prie vieno ar kito universiteto. Tačiau kur kas blogesnė padėtis šiuo atveju yra studentų lituanistų, nes nė viename JAV universitete nėra lituanistikos katedros (skyriaus). (Nors kai kur JAV ir paskaitomas retkarčiais koks lietuvių kalbotyros dalykas, bet tik kaip priedas prie lyginamosios arba slavų kalbotyros).

Todėl yra dedamos konkrečios pastangos šiam klausimui išspręsti. Tačiau, kad viskas tikriau ir greičiau riedėtų, yra skubiai reikalingi duomenys, kiek atsirastų norinčių tęsti arba pradėti lituanistines studijas.

Tad besiinteresuojantieji yra prašomi pranešti savo pavardę, vardą, gyvenamąją vietą ir, galimai, — jei jau yra studijavęs, — išklausytų semestrų skaičių šiuo adresu:

K. Ostrauskas, 1383 Madison St., Brooklyn 27, N. Y.

Tikimės, kad ir vietinių Amerikos lietuvių akademinio jaunimo tarpe sulauksime nuoširdaus pritarimo.

V. K. Jonyno medžio raižinys

BARONO Miunchhauzeno NUOTYKIAI

Nuostabius barono išgyvenimus keliaujant, kariaujant ir medžiojant, pradedame spausdinti artimiausiame Vienybės numeryje. Baronas Miunchhauzenas patyrė nepaprastai daug nuotykių karo žygyje prieš turkus, ant patrankos sviedinio skrisdamas, įsilaužė į priešo tvirtovę, medžioklėse vienu šūviu šaudė septynis žvėris, buvo prarytas milžiniškos žuvies, iš ten išbėgęs, pakliuvo į vulkano karalystę, dar vėliau atsidūrė sūrio saloje, kurios gyventojai turėjo tris kojas, vieną ranką ir vagą kaktoje... Baronas yra buvęs ir Lietuvoje, o su lietuvišku arkliu jis visokiausias išmones išdarinėjo. Šunku čia suminėti visus jo nuotykius, reikia juos perskaityti. Šiuos nuotvkius atskira, gausiai iliustruota, knyga išleidžia *Gabija (412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.)*. Pagal šią knygą, kuri išversta į daugelį kalbų, buvo pastatyta spalvota filma, kurią ir daugeliui lietuvių teko matyti.

Moterų Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENĖ

IŠVYKIMAS

Paskutinės pėdos drėgnam atkrantės smėlyje
Ir žingsniai paskutiniai čia —
Marga, vingiuota eisena išsitiesia,
Marga, vingiuota eisena žingsniuoja jie —
Ir nežinai ir nežinai, kodėl taip širdį sopa
Ar jų širdyse laimė, ar kančia.

Lėtai sugirgžda minamos aukštyn pakopos,
Lėtai siūbuoja tiltas, jungiantis
Marias ir žemę alkaną —
Ir marių gilumos ištvinusios
Blakstienose pakibę supas.

Ir pažabotas gaivalas, žvangėdamas grandiniais
Sustaugia laivas, inkarą
Išplėšdamas iš marių gilumos —
O dėnis mirguliuojančiu sudie užtvinęs,
Žuvėdrų baltumu plasnodamas,
Pasislepia, pranyksta melsvumoj.

O. BALČIŪNIENĖ - AUDRONĖ

Operos solistė Vincė Jonuškaitė ne tik mėgsta mūsų liaudies dainas ir jas noriai dainuoja saviesiems ir svetimtaučiams, bet ji yra ir karšta mūsų tautodailės gerbėja.

Per visą savo buvimą Lietuvoje ji surinko didelį lietuviškų prijuosčių rinkinį. Jame yra labai retų ir vertingų mūsų senelių ir motinų rankomis išaustų ir mūsų gimtųjų laukų žolelėmis nudažytų prijuosčių.

Dalį šio rinkinio turės progos pamatyti ir Vienybės meno vakaro (spalio 22 d.) dalyviai, kuriems parodą aiškins pati Vincė Jonuškaitė.

GEROSIOS IR PIKTOSIOS BAKTERIJOS

Žmogus savo burnoje turi ir gerąsias ir piktąsias bakterijas. Mokslininkai patyrė, kad mūsų burnoje esama bakterijų, kurios apsaugo mūsų dantis nuo gedimo, o kitos rūšies bakterijos kaip tik veikia priešingai — jos ardo dantis ir jų veikios pasėkoje mūsų dantys pradeda puti. Pirmos rūšies bakterijų daugiau esti pas žmogų, kurių dantys sveikesni, vpatingai jų daug turi eskimai. Civilizuoti žmonės, daug vartoją cukraus ir miltinių valgių, greičiau sunaikina tas naudingąsias bakterijas.

Paskutiniai mokslininkų tyrinėjimai parodė, kad dantų miltelių ir įvairių pastų bei burnos vandens vartojimas yra abejotino naudingumo. Pasirodo, kad šios priemonės nėra pakankamos ir neapsaugo dantų nuo gedimo. Tos priemonės nepajėgios užmušti gedimo bakterijas, bet jos pakankamai stiprios užmušti tas bakterijas, kurios mūsų dantis saugo nuo puvimo. Kaip tik dabar mokslininkai užimti bandymais išrasti naujas veiksmingesnes priemones dantis apsaugoti nuo perankstyvo sugedimo.

Liucijos Zaikienės vedama Los Angeles lietuvių tautinių šokių grupė šiais metais turėjo surengusi net aštuonis didelius pasirodymus, kurių žiūrėjo ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai. Neseniai grupė koncertavo Pietinės Kalifornijos Universiteto liaudies meno koncerte, o dabar ruošiasi liaudies meno vakarui, kuris įvyks lapkričio 5 d. Šio vakaro pelnas skiriamas įsigyti tautiniams drabužiams.

MOTERŲ VIENYBĖ

Moterų Vienybės mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 4 d., kurį atidarė pirm. O. Valaitienė, pranešdama, kad raštininkė B. Jezavitienė atsisakanti savo pareigų, nes netrukus žadanti apsigyventi Newarke, N. J., kur ji yra įsikūrusi savo biznį. Raštininkės pareigas tęsti sutiko S. Abraitienė.

Be D-jos svarbių svarstytų reikalų, buvo perskaityta eilė anksčiau gautų laiškų, kurie buvo atidžiai svarstomi. Nutarta remti didžiulę meno parodą New Yorke ir Moterų Tarptautinę parodą. Rengiamo koncerto baliaus pirm. M. Strumskienė padarė platų pranešimą apie balių, kuris įvyks lapkričio 27 d. 1949 m. Lost Battalion Hall, Queens Blvd., Elmhurst, L. I. Spalio 18 d. Damkuvienės bute šaukiamas susirinkimas. Visos narės kviečiamos atsilankyti, nes bus daroma bendra fotografija.

A. Tamošaitienė dalyvaus moterų parodoje New Yorke

Lietuvių Moterų Tarptautinės Parodos Komitetas praneša, kad Lietuvos liaudies meno ir audimo autoritetė dail. Anastazija Tamošaitienė maloniai sutiko dalyvauti Parodoje. A. Tamošaitienė atsiveš iš Kanados daugelį eksponatų ir lietuviškas staklės, kuriomis vietoje rodys audimą. Tas domins ne tik lietuvus, bet ir tūkstančius parodos lankytojų.

Moterų Paroda įvyks lapkričio 7 — 13 d.d., 71 Armory, 34 Street ir Park Avenue, New Yorke.

MES

Marija Baronaitė - Grėbliūnienė, 1939 m. Pasaulinės Parodos metu viešėjusi Amerikoje, nuvykusi į Australiją, sudarė tautinių šokių šokėjų grupę.

Marija Šlekaitytė atliks Chopino kūrinių piano rečitalį Arlington, New Jersey, Muzikos klube spalio 17 d. Rečitalis ruošiamas Chopino 100 m. mirties sukakčiai paminėti.

Florence Balčiūnaitė iš Pittsburgh, Pa., yra Hamid - Morton cirko dalyvė.

Op. solistė Anna Kaskas pakviesta dainuoti Worcesterio Muzikos Festivalyje, kuris vyks visą savaitę, nuo spalio 24 iki 29 d. d. Festivalio metu dainuos ir kiti Metropolitan Operos artistai, jų tarpe pagarsėjusi Brazilijos dainininkė Bidu Sayao ir James Melton, tenoras. Šiuo metu Anna Kaskas Indianos valstybiniame universitete pradėjo mokyti dainavimo.

Pranė Lapienė, spalio 7 d. kartu su rašytoju Stasiu Santvaru vykdama į ligoninę aplankyti plaučių uždegimu sergančią jo žmoną, smarkiai nukentėjo automobilio katastrofoje.

Ieva Trečiokienė BALF'o direktorių posėdyje Philadelphijoj išimties keliu buvo išrinkta Našlaičių Komiteto pirmininke.

Rūta Laukaitienė, SLA prezidento žmona, šiomis dienomis atvyko į New Yorką paviešėti. Ponia Laukaitienė papasakojo tikrai įdomių nuotykių, kuriuos ji pergyveno su tremtiniais, padėdama juos įkurdinti Marylando valstybėje. Šiuo atžvilgiu ponia Laukaitienė labai daug talkininkauja savo vyrui, kuris, kaip žinoma, yra Marylando valstybės DP Komisionierius.

Mirga Gudelytė, žinomo veikėjo Jurgio Gudelio duktė, gavo stipendiją trims metams studijuoti slaugės mokslą Roosevelto ligoninėje, New Yorke.

Nauja leopardo kailiukų mada

BALF METINIS SEIMAS

(Atkelta iš 1 pusl.)

sekr., A. S. Trečiokas — ižd., adv. S. Briedis — finansų sekr.

Imigracijos ir Įkurdinimo Komisiją sudaro A. Devenienė, J. Ginkus, J. Laučka ir Spudienė.

Kontrolės ir Revizijos Komisija — Gegužis, Michelsonienė, Tysliavienė ir Zujus.

Našlaičių Komisijos pirmininkė, išimties keliu, buvo paskirta Ieva Trečiokienė.

Tame pačiame posėdyje kilo nemaža audra dėl naujojo įgaliotinio siuntimo į Europą. Kun. dr. Končius, kuris kandidatu pasiūlė Philadelphijoje gyvenantį kunigą Railą, net grasino rezignuoti iš savo pareigų, jeigu jo reikalavimas nebus patenkintas. Direktoriai didžiumoje nepritarė dar vienam katalikų srovės žmogui vykti į Europą, kur buvę atstovai jau ir taip nemažai pakirto BALF'o prestižą. Direktorių pageidavimas yra, kad šį kartą vyktų kurios nors kitos srovės žmogus ar vienas iš direktorių, kuris tą pačią progą ištirtų ir dingusios kavos reikalą bei kitus svarbesnius klausimus, liečiančius BALF'ą.

Kun. dr. Končius, tiek daug karščiavęsis, vėliau atsileido ir sutiko likti pirmininku bent tris mėnesius. Įgaliotinio siuntimo reikalą nutarta pavesti valdybai.

Seime, tiesa, dalyvavo neseniai iš tremties atvykęs Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovas ir revizijos komisijos narys P. Nemickis, kuris turėjo eilę nebaigtų klausimų ryšyje su BALF'o siunčiama šalpa į Europą. Bet kažkodėl jis neturėjo progos kalbėti nei seime, nei vėliau įvykusiame direktorių posėdyje. Su Vokietijos atskaitomybėmis, aplamai yra nemažai neaiškumų. Revizijos Komisija negalėjo patikrinti Vokietijos atskaitų, nes trūko duomenų.

Ketvirtas BALF metinis seimas pasibaigė šeštadienio vakare su labai gražiu koncertu ir iškilminga vakariene, kurią surengė vietos lietuviai.

Koncertinę programą atliko Vytautas Bacevičius, pianistas, Mykolas Saulius, violončelistas ir Lietuvos Valstybinės operos solistė Juzė Augaitytė.

Bankiete kalbas pasakė kun. dr. Končius, kun. Valančiūnas, adv. S. Cheledenas, Hubert J. Horan, Philadelphijos vyskupo atstovas prelatas Cletus J. Benjamin, Lietuvos ministeris Povilas Žadeikis ir Pennsylvanijos senatorius Francis J. Myers. Programos vedėju buvo adv. S. F. Mankas.

Liet. Tremtinių Studentų Atstovybė New Yorke
ruošia
KONCERTĄ — BALIŲ
ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 29 D. 1949 M., 7 v. v.

Bus meninė programa, kurią atliks geriausios vietos meninės jėgos, taip pat bus iškilmingoji L. T. Studentų Tradicinė dalis, kurioje dalyvaus daug aukštų svečių.

Šokių metu gros A. Jezavito vadovaujama lietuviškoji kapela. Be to, bus daug šokių konkursų ir kitų įvairių studentiškų pramogų

Baras su skaniais užkandžiais ir geriausiu patarnavimu atgaivins mūsų mieluosius svečius ir leis toliau tęsti tą puikų pasilinksminimą su tradicine lietuvių studentų nuotaika, kurią Jūs galėsite susidaryti, atvykę į mūsų koncertą — balių

PUIKIOJE KNAPP MANSION SALĖJE
554 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
BILIETUS GALIMA GAUTI IŠ ANKSTO PAS VISUS STAMBESNIUS LIETUVIUS BIZNIERIUS IR L.T.S. ATSTOVYBĖJE, 350 KEAP ST., BROOKLYN 11, N. Y.
ĮŽANGA $1.50
Visas pelnas skiriamas lietuvių studentų šalpai

VALERIJOS GROŽIO SALONAS
Valerija Gimbutienė, Sav.

Turi moderniškiausias priemones plaukams šukuoti, garbiniuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave", "permanent wave" ir kitokia
Importuotos mašinos
Virš 15 metų biznyje
106-17 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.
Tel. VIrginia 3-1327

Lietuviška marškinių siuvykla ir rankų audykla
LITBALT COMPANY
gamina visokius marškinius, kaklaraščius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.
Turime pasirinkimą puikių šalikų, kaklaraiščių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.
Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.
ŽEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS
Jonas Žukauskas
20 TEN EYCK STREET
Tel. EVergreen 8-2954 BROOKLYN 6, N. Y.

GRANFORD RADIO STORE
(Buvusiame Vienybės ofise)
J. Yuskowski, Sav.
MES TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS, DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS PERKA RADIJO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVUS
193 GRAND STREET BROOKLYN, 11, N. Y.
EVergreen 7-5703

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

TAUPYKITE
Vėliausias dividendas yra 2% į metus, krediuojamas bertaininiai.
Nuošimtis apskaičiuojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradedant nuo $25 iki $7500.
Sutaupos įdėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 neša nuošimtį nuo paliekamos iki paskutinės metų ketvirčio dienos.
THE *Kings County*
SAVINGS BANK
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation
Įsteig. ta 1860

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ
Siunčia maisto ir drabužių pakietus į Europą
Bendrovė turi jau gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per paštą. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos pakietus nieko nemoka.

Nr 1. — $6.50
2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekono, 1 sv. kiaul. mėsos, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. pieno šokolado.

No. 3 — $7.00
2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekono, 2 sv. kiaul. taukų, ½ sv. arbatžolių, 4 oz. kavos extrakto.
1 sv. bičių medaus.

Nr. 2 — $10.00
5 sv. cukraus. 2 sv. kavos, 2 sv. kiaul. mėsos, 5 sv. kiaul. taukų, 2 sv. bekono, 2 sv. kond. pieno, 2 gb. tual. muilo

Nr. 4 — $6.00
4 sv. kiaul. taukų, 2 sv. rūkyto bekono, 1 kvorta valg. aliejaus.

Nr. 5 — $5.50
10 sv. kiaul. taukų

Nr. 6 — $5.70
5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska

Nugirsta BALF'o poseiminiame bankete Philadelphijoje:

BALF'o direktorius greta sėdintį Philadelphijos veikėją advokatą klausia:

— Ar žinote, kad kun. dr. Končius nori siųsti naują įgaliotinį į Europą, ir pasirinko jūsiški kunigą Railą?

— Nežinojau, — atsako jam philadelphietis veikėjas, — bet turiu pasakyti, kad kun. Končius tikrai pasirinko labai tinkamą asmenį: jis viską puikiai išbaltins...

***

Kalbėdama apie BALF veiklą, p-lė Rovaitė buvusiame tos organizacijos seime, Philadelphijoje, pasakė:

"Viso šio darbo vaisiai tik vėliau parodys savo spalvą ir išduos kvapą".

Jos kalbos klausiusi delegatė, žinoma veikėja iš Chicagos, savo kaimynei pastebėjo:

"Tai bus juodos kavos truputį prisvilęs kvapas".

TARZANAS

GRĮŽTA Į DŽIUNGLES

(Tęsinys)

LAIVAI, KURIE SUSITINKA

Grįžkime truputį atgal, į mažą, iš visų pusių vėjo pučiamą geležinkelio stoties aikštelę žiemių Visconsine. Visa apylinkė paskendusi degančių miškų dūmuose, kurie graužia akis žmonių būreliui, laukiančiam traukinio į pietų kraštą. Profesorius Archimedas K. Porteris, susinėręs užpakalyje po ilgu surdotu rankas, vaikšto čia į vieną, čia į kitą plotmelės galą. Jo nenuleidžia iš akių ištikimas, rūpestingas ir nepailstamas sekretorius, Samuelis T. Filanderis. Jis jau dukart grąžino paskendusį mintyse profesorių, bekeliaujantį į čia pat už geležinkelio tyvuliuojančias pelkes.

Džena Porterytė, profesoriaus duktė, suniukusi nenoromis kalbasi su Viliamu S. Kleitonu ir su beždžionių Tarzanu. Vos kelios minutės tepraslinko, kai mažoje geležinkelio stoties salėje nuaidėjo meilės ir išsižadėjimo garsai, kurie sugriovė gyvenimo laimę dviem šito būrelio žmonėm, tiktai ne Viliamui S. Kleitonui, Greistokų lordui.

Už Porterytės stovi rūpestinga, kaip motina, Esmeralda. Ji laiminga grįžta į mylimąjį Marylandą! Jau mato ji per dūmų debesis neaiškiai juoduojantį traukinį ir garvežio ugnį. Vyrai ima rankioti daiktus. Tuo tarpu Kleitonas sušunka:

— Juk aš palikau laukiamajame kambaryje savo apsiaustą! — ir nubėgo pasiimti.

(Bus daugiau)

PASIRENGIMAS LIETUVIŲ KONGRESUI

Spalio 9 d. New Yorker viešbučio patalpose 2 val. popiet įvyko New Yorko ir New Jersey lietuvių draugijų konferencija pasirengti netrukus įvyksiančiam Amerikos Lietuvių Kongresui.

Konferencija pradėta Lietuvių Tautos ir JAV himnais, kuriuos sugiedojo visi susirinkusieji, padedant dainininkėms B. Darlys ir M. Kižytei.

Konferenciją atidarė New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas Juozas Ginkus, kartu su J. D. Averka, pravesdamas prezidiumo, sekretoriato ir rezoliucijų bei mandatų komisijų rinkimus.

Pati konferencija pradėta malda, kurią sukalbėjo kun. V. Pikturna.

Pirmasis į gausiai susirinkusius New Yorko ir New Jersey lietuvių organizacijų atstovus prabilo Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas adv. Ant. Olis. Jis savo kalboje nurodė tuos svarbiausius uždavinius, kuriuos turi atlikti Amerikos Lietuvių Kongresas. Jis pabrėžė, kad Amerikos lietuviai šiuo metu turi radikaliai pakeisti savo reikalavimus. Jeigu jie ligi šiolei kalbėjo tik kaip lietuviai, tai dabar yra laikas, kad jie tuos savo reikalavimus suderintų ir pritaikytų platesne prasme prie bendrųjų Amerikos reikalų apsaugoti jos pačios laisvę. Bolševizmas, kuris pavergė Lietuvą, gresia ir visam laisvajam pasauliui. Jeigu jis nebus laiku pažabotas, jis pavergs ir kitų tautų laisvę. Jei tokioje plotmėje lietuviai pastatys savo tėvynės reikalą, tada jie, be abejo, laimės.

Lietuvių Tautinio Kongreso reikalu po to kalbėjo ir kongresą moraliai ir materialiai remti kvietė šie lietuvių organizacijų vadovai: VLIK'o narys J. Pažemeckas, prel. J. Balkūnas, prezidiumo pirmininkas J. B. Laučka, ALT iždininkas M. Vaidyla, ALT sekr. dr. P. Grigaitis, ALT pirmininkas dr. L. Šimutis ir kt. liaudies dainų ir Lietuvos draminkas L. Šimutis ir kt.

Meninę konferencijos dalį atliko Lietuvos valstybinės operos solistas Vl. Ivanauskas, akomponuojant P. Pronckienei, padainavęs visą eilę liaudies dainų ir Lietuvos dramos teatro aktorius Ant. Škėma, paskaitęs savo kūrinį, pavadintą "Anapus Nemuno" bei atlikęs kitus numerius.

Išsiskirstyta tvirtai pasiryžtant gausiai dalyvauti Lietuvių Kongrese. Konferencija priėmė ir atitinkamas rezoliucijas.

ATSIKŪRĖ SKAUTAI

Newark, N. J. Spalio 2 d. Šv. Jurgio salėje įvyko Newarko apylinkės lietuvių skautų atkuriamoji sueiga, kur dalyvavo apie 20 asmenų. Buvo aptarta veikimo sąlygos. Sudaryta mišri skautų-čių draugovė, kuriai vadovauja sktn. Vl. Pauža, pavaduotoja — vyr. skautė Ald. Dubaitienė. Veikiama atskirai skaučių ir skautų skiltimis.

Atsikūrusius skautus sveikino ir reikiamas informacijas suteikė JAV Brolijos Vadeiva vyr. skilt. L. Griniusv

Prenumeratoriams

Vienybės, kaip ir kitų mūsų laikraščių, pagrindinės pajamos — prenumerata. Todėl gerbiamieji Vienybės skaitytojai prašomi savo prenumeratą atnaujinti tuojau, kai tik ji išsibaigia. Priešingu atveju, laikraštis, kurio leidimas šiais aukštų kainų laikais jau ir taip yra sunkus, pradeda jausti pajamų trūkumą. Tuo tarpu kiekvieno skaitytojo pareiga padėti savo laikraščiui. Ir tai įmanoma be didelių pastangų: reikia laiku užsimokėti savo prenumeratą.

Do You Know
WHY
Savings Bank
Life Insurance
Is Your
BEST BUY?
Ask at
The Kings County
Savings Bank
135 BROADWAY
BROOKLYN 11, N. Y.

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

Skripkauskas S. ir š., Cicero, Ill. — Sobutas K. ir M., Baltimore, Md. — Šlepetys A., Detroit, Mich. — Staudė A. ir A., Bethlehem, Pa. — Stockūtė U., Phila, Pa. — Staškevičius P. ir š., Brooklyn, N. Y. — Šutienė T., Waukegan, Ill. — Švereika F., Hartford, Ct. — Vailokaitienė J., St. Joseph, Oh.h — Veščiūnas A., Hastings, Neb. — Vaišvila M. ir j., Tamaqua, Pa. — Valtas L., Port Richmond, N. Y. — Visbara J., Worcester, Mass. — Žilinskis A., Brooklyn, N. Y. Žymantas V. ir š., Pewakee, Wis.

●

Rugsėjo 26 d., laivu General Haan į New Yorką atvyko:

Ališauskas K. ir š., Chicago, Ill. — Balundis V., Etna, Pa. — Dreslius A ir š., Bennington, Vt. — Galeckas V. ir K., Baltimore, Md. — Gendruolis J., Monterey, Ind. — Grižas S. ir š., Chicago, Ill. — Indrulėnas V., Chicago, Ill. — Jakutis J. ir S., Fond du Lac Wis. — Jančys A. ir š., Waukegan, Ill. — Janonis F. ir V., Hamilton, Mich. — Janušaitis A., Oakville, Ct. — Jonušys P., Chicago, Ill. — Juodišius J., Cleveland, Oh. — Kungė M., Pittsburgh, Pa. — Milerytė M., Chicago, Ill. — Narbutienė K., St. Paul. Minn. — Petrulis J., Kenosha, Wis. — Plechavičius N. ir š., Avon Lake, Oh. — Ramanauskas A., Buffalo, N. Y. — Ramonas A., Chicago, Ill. — Ripskis A. ir š., Boyertown, Pa. — Saudzis V., New York, N. Y. — Saulis B. ir š., Baltimore, Md. — Sėlius A., Wyckoff, N. Y. — Senkevičius V. ir š., Carrollton, Oh. — Šermukšnis A. ir š., Wilton, N. D. — Šernas A. ir E., Chicago, Ill. — Šilingas D ir G., Arlington, Va. — Skurvydienė J. — Staričenka J., Worcester, Mass. — Telkys E. ir š., Worcester, Mass. — Tolevičius K., Allegan, Mich. — Vainekis J., Phila, Pa. — Vaitkus V. ir š., Waterbury, Ct. — Vasiliauskas P. ir š.

Papildomas sąrašas lietuvių tremtinių, atvykusių 1949 m. rugsėjo 26 d. laivu "General Haan" į New Yorką:

Empakeris A. ir š., New Britain, Ct. — Gravrogkas J. ir O., Cleveland, Oh. — Jurkšaitis J., Antioch, Ill. — Kavaliauskas J. ir š., Worcester, Mass. — Kažekauskienė Z. ir I., Rock Stream, N. Y. — Krajauskas A., Boonton, N. J. — Kriščiukaitis K. ir š., Putnam, Ct. — Liubavičius E., Bethlehem, Pa. — Matukas K., Boston, Mass. — Moskienė T., Worcester, Mass. — Pakštys M. ir š., Canton, Mass. — Tomkus M. — Vrubliauskienė R., Rock Stream, N. Y.

●

Lėktuvais atskridę lietuviai rugsėjo mėn.:

Bandzinskas J. ir š., Brooklyn, N. Y. — Balsys D. ir š., Baltimore, Md. — Cipkus A. ir š., Baltimore, Md. — Grajauskas V. ir š., Fairview, N. J. — Kilikevičius V., New York, N. Y. — Maculevičius A. ir š., Springfield, Ill. — Novickis A. ir š., New York, N. Y. — Sirokovaitė K., New York, N. Y. — Šatas A. ir L., Gary, Ind. — Turovaitė L., New York, N. Y. — Turovas H., New York, N. Y. — Tribys J. ir š., Richmond, Va. — Žemaitaitis J. ir š., Waterbury, Ct.

ATLANKĖ LIGONĘ

Praeitą sekmadienį Krunklius aplankė jų draugai iš Bronxo, Petras ir Marijona Tumėnai, Kazys ir Eizbieta Milėnai, Vladas ir Bronė Markūnai ir Lazauskienė. Visi jie atėjo paguosti sunkiai sergančią Marijoną Krunklienę. Svečiai ir viešnios ligonę apdovanojo gražiomis dovanomis ir linkėjo jai kuo greičiausiai pasveikti. Šiuo metu Krunklienę prižiūri net du gydytojai — dr. J. Urbonas ir A. J. Stalionis. Ligonė buvo sujaudinta atsilankymu ir dėkinga už dovanas.

TAUTININKŲ KLUBE

Šio šeštadienio vakare, spalio 15 d., 8 val., Tautininkų Klubo patalpose, 337 Union Ave., Brooklyne, rengiama gražiai Pranų vardinių proga vakarienė. Tikimasi gražios programos ir daugelio svečių.

VINCENT'S ST. JAMES TAVERN
Vincent Višniauskas, Sav.
Geras maistas, įvairūs gėrimai
ROUTE 25A
ST. JAMES, L. I.
Tel.: St. James 592

WEST HILLS INN
M. Danielienė, Sav.
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užeigų saloje
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.
HUNTINGTON, L.I., N.Y.
Tel.: Huntington 3253

JONAS PATASIUS
Laikrodžiai, žiedai, kosmetika ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

Louis Restaurant
L. ALEKSIEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Šviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-9407

Julius Adomaitis Bar and Grill
Pirmutinė ir paskutinė vieta, kur galima ne tik išsigerti, bet ir gardžiai pavalgyti.
187 E. 24th St. Bayonne, N. J.
Bayonne 3-7922

HAPPY DAYS
RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarienėms ir kitokioms iškilmėms bei puotoms.
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALĖ ŠEIMYNINEMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne
LORIMER COFFEE SHOP
FRANK DOMIKAITIS, Savininkas
Šviežias maistas. — Įvairus mėsos, daržovių ir pieniškų valgių pasirinkimas.
417 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y Tel. Da 6-7460

ZUPP'S BAR *Joseph Zeidat, Jr.*
NAUJAI ĮRENGTA, MODERNIŠKA VIETA
NAMŲ GAMYBOS VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS
Televizija — kiekvieną vakarą
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-7729

BARNEY'S TAVERN
LIETUVIŠKA UŽEIGA
B. Kohanski
215 N. 4th Street Tel. HA. 6-8804
Harrison, N. J.

J. M. BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Naujai pastatytame name moderniškai įrengta koplyčia.
Patarnauja ir kitiems New Jersey miestams.
24 Davis Ave. Kearny, N. J.
Tel.: Kearny 2-2588

Madame Vera
Grožio Salonas
Šukavimas, odos gydymas, masažas, manikiūra ir ir kiti grožio dalykai.
190 Middle St. Bridgeport, Ct.
Telefonas: 5-0909

LOUIS GAUBAS
Parduoda ir taiso įvairiausių rūšių LAIKRODŽIUS
14 Wilson Ave., Newark, N. J.
Tel.: MI 2-0931.

HARRISON PLANTATION TAVERN, INC.
Jonas Sepinskas, sav.
764 Harrison ave. Harrison, N.J.

LIBERTY PARK BAR & GRILL
Kate Laseck, sav.
1144 Liberty Avenue
Waverly 3-9515 Hillside, N. J.

BOSTON BAKERY
A. Stakeljuans, sav.
330 William St. Harrison, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Juozas ir Eva Vilsonai, sav.
22 E. 19th St. Bayonne, N. J.

JOHN'S TAVERN
Jonas Venckus, sav.
137 S. WOOD AVE.
Linden 2-9833 Linden, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Ethel Chesney, sav.
481 Avenue A Bayonne, N. J.

L' N' ED.
Stephan H. Martis, sav.
804 W. Elizabeth Ave.
Tel. 2-3246 Linden, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Adam Rubis, Jr.
1601 S. Wood ave. Linden, N. J.

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
OFISAS:
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd Pl. Tel.: HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
215-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
Visada suteikiamas sąžiningas patarnavimas.
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

B. Brazdžionis, poetas, iki šiol gyvenęs pas Pr. Laplenę Stony Brook, L. I., persikėlė į Lawrence, Mass., kur jis redaguos vaikams leidžiamą laikraštėlį.

M. Vaidyla, Sandaros redaktorius, ALT ždininkas, dalyvavo BALF'o seime Philadelphijoje ir New Yorko bei apylinkės lietuvių konferencijoje New Yorke.

K. Jacevičius, žinomas ekonomistas, ilgametis mūsų korespondentas Prancūzijoje, šiomis dienomis su šeima atvyko į Ameriką ir apsigyveno Schenesktady, N. Y.

Vladas Vijeikis, žinomas dailininkas, kuris jau keturi mėnesiai vadovauja Margučio radijo programom Chicagoje, šiomis dienomis specialiai atskrido į New Yorką ryšium su Lietuvių Dailės Parodos atidarymu spalio 20 d.

P. Dargis, SLA vicepreziden-tas, drauge su žmona Gertrūda, grįždamas iš Kanados, buvo sustojęs New Yorke, kur jis turėjo pasitarimą su kitais susivienijimo centro pareigūnais.

Kl. Jurgelionis Chicagoje leidžia arklių lenktynių informacijų savaitraštį Yurgen's Weekly Letters, kurio metinė prenumerata 25 doleriai.

L. Šimutis, Draugo redaktorius, ALT pirmininkas, grįždamas iš BALF'o seimo, buvo sustojęs New Yorke, kur jis dalyvavo vietos ir apylinkės lietuvių konferencijoje.

K. Puodžius, mūsų skaitytojas, su savo žmona Terese šiomis dienomis nusipirko gražų vienos šeimynos namą, kuris yra prie Forest Park, Woodhaven, L. I.

J. Steponavičius, žinomas dailininkas - grafikas, su šeima atvyko iš britų zonos ir apsigyveno Bostone, Mass.

Dr. P. Grigaitis, Naujienų redaktorius, ALT sekretorius, dalyvavo New Yorko ir apylinkės lietuvių konferencijoje ir vietos veikėjų pasitarime būsimojo visuotiniojo kongreso reikalais.

W. F. Laukaitis, SLA prezidentas, drauge su žmona Ruth, lankėsi New Yorke ir čia su kitais savo organizacijos pareigūnais turėjo ellę pasitarimų.

Pr. Skardžius, žymusis kalbininkas, drauge su žmona Marija, žymia visuomenininke, spalio 13 d. atvyko į New Yorką.

Aug. Ališauskas, buvęs Lietuvos Karo Mokyklos instruktorius, pakeliui iš Argentinos į Kanadą, keletą dienų viešėjo pas brooklyniečius Atkočius ir aplankė savo draugus, buvusius tremtinius.

Antanas Šilžys, Adelė Novakaitė ir Helen Zedar minėjo savo gimtadienį.

Jonas Atkočius lanko bakteriologijos kursus Columbia universitete.

K. V. Banaitis, žinomas kompozitorius, šią savaitę atvyksta iš tremties ir, kaip girdėti, kviečiamas mokyti Operetės choro.

Petras Šlapikas iš Maspetho mums rašo, kad Lietuvių Auditorijos naudai ten ruošiamas bazaras (spalio 14, 15, 16 ir 17 d.d.) visais atžvilgiais būsiąs įdomus.

Jurgis Montvila, brooklyniečio Felikso Montvilos brolis, neseniai su šeima atvykęs iš tremties, lankėsi mūsų įstaigoje.

Vytautas Saulius, lietuviškos spaudos bendradarbis, Italijoje ir Vokietijoje tremties metu redagavęs lietuviškus leidinius, praeitą savaitę atvykęs iš Europos, pakeliui į Chicagą, buvo sustojęs Brooklyne ir ta proga lankėsi Vienybėje.

Antanas Visminas, Maspetho vargonininko A. Vismino sūnus, pereitą savaitę išvyko į JAV kariuomenę.

LIETUVIŲ DAILĖS PARODAI RUOŠIANTIS

Lietuvių Dailės Parodos atidarymo diena artėja. Spalio 20 d. paroda bus atidaryta iškilmingu aktu, dalyvaujant Lietuvos oficialiems atstovams Amerikoje, Lietuvos diplomatijos šefui St. Lozoraičiui, kuris specialiai atvyks iš Romos parodai atidaryti.

Šiuo metu visos lietuvių kolonijos Amerikoje turi sudarytus Parodos Globėjų Komitetus, turi bilietų platintojų tinklą ir platinimo vadovus.

Susidomėjimas Lietuvių Dailės Paroda yra ypatingai didelis. Teisė tuo pačiu parodos bilietu dalyvauti trijų stambių dovanų paskirstyme skatina visus įsigyti bilietų, kurie gal ir neturės progos parodą aplankyti.

Kaip žinia, kiekvienas parodos bilieto pirkėjas su savo bilieto numeriu dar dalyvauja laimėjime dovanų, kurios bus paskirstytos loterijos būdu. Yra numatytos trys dovanos: televizijos aparatas $300.00, radijo aparatas $200.00 ir karo bonas $100.00 vertės. Laimėjimai bus paskelbti paskutinę parodos dieną — lapkričio .20 d.

Tokio plataus masto Lietuvių Dailės Paroda yra pirmoji New Yorke. Per ją Amerikos žmonėms Lietuva pasirodys, kaip kraštas, vertas svetimtaučio dėmesio.

Visi norintieji informacijų, bilietų, kreipkitės šiuo adresu: **Lithuanian Art Exhibit, New York Hall of Science, Broadway at 44th Street, New York**

Studentų vakaras

Lietuvių Tremtinių Studentų Atstovybė New Yorke spalio 29 d. (šeštadienį) 7 val. vakare, Knapp Mansion Salėje, 554 Bedford Ave., Brooklyne, rengia pirmąjį tremtinių studentų vakarą — balių su menine programa, kurią atliks geriausios vietinės artistų jėgos. Studentiška nuotaika, baras su skaniais užkandžiais ir gėrimais. Gros A. Jezavito orkestras.

Atsilankydami į šį balių, Jūs sušelpsite studentus ir tuo prisidėsite prie mūsų tautos kūrybinio darbo palaikymo.

Visi lietuviai tremtiniai studentai yra kviečiami dalyvauti visuotiniame studentų susirinkime, kuris įvyks spalio 22 d. 5 val. p. p. Apreiškimo parapijos salėje.

Darbotvarkėje: pareigų pasiskirstymas vakaro metu ir svarbūs pranešimai.

PADĖKA

Mielai seseriai Onai Budraitienei, jos sūnui Vytautui ir dukteriai Elenai su šeima, už sudarymą mums dokumentų atvykti į Ameriką, už materialią ir moralią paramą mums esant Vokietijoje, už gyvenamą patalpą ir maistą pirmomis dienomis mums čia atvykus, už įvairias dovanas ir nuoširdžius patarimus reiškiame nuoširdžiausią padėką.

Sirusų šeima

NEMOKAMI KURSAI

JAV Imigracijos ir Natūralizacijos skyrius visoje Amerikoje sistemingai organizuoja ateiviams nemokamus kursus, kuriuose dėstoma anglų kalba ir parengiama JAV pilietybei gauti.

New Yorke ir jo priemiesčiuose veikia labai platus tokių kursų tinklas. Kursuose dirbama priešpietinėmis ir popietinėmis valandomis du kartus per savaitę, išskyrus bažnytines, valstybines ir mokyklos šventes.

Išsirašyti į šiuos kursus galima kiekvieną dieną. Smulkesnių informacijų raštu ar žodžiu galima kreiptis šiuo adresu: Jeanette B. Rosenfield, Administrator, Day Classes for Adults, Adult Education Section, Board of Education, 110 Livingston St., Brooklyn 2, N. Y.

MASPETHIEČIŲ BAZARAS

Spalio 14, 15, 16 ir 17 d.d., Lietuvių parapijos salėje, 6425 56 Drive, Maspeth, N. Y., rengiamas Milžiniškas Bazaras, kur bus galima laimėti visokių dovanų. Taip pat bus leidžiama laimėjimui — RCA televizijos aparatas, šaldytuvas, skalbimo mašina ir keturios piniginės dovanos po 25 dol.

Visus kviečia Lietuvių Piliečių Klubas ir Klubo Moterų skyrius.

Lietuvių Piliečių Klubo Moterų skyrius rengia metinę vakarienę, kuri įvyks spalio 29 d., klubo salėje, 60-39 56 Drive, Maspeth, N. Y.

KUR GAUTI LIETUVIŠKŲ KNYGŲ

Visame pasaulyje išleidžiamų lietuviškų knygų platinimu rūpinasi neseniai įsteigtas Lietuvių Spaudos Centras Amerikoje. Leidinių sąrašai siunčiami nemokamai. Rašykite atviruką, kuris tekaštuoja 1 centą, šiuo adresu: Gabija, 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.

SMŪGIS LAIKRAŠČIUI

padaromas to prenumeratoriaus, kuris nesirūpina atsilyginti savo atsilikusį prenumeratos mokestį.

REIKALINGAS vyras su automobiliu drabužiams po namus išvežioti. Geras komisas. Kreiptis: Ridgewood Tailor, 5803 Metropolitain Ave., Brooklyn, N. Y. Tel.: HE 3-5960.

IŠNUOMOJAMI KAMBARIAI

DU ARBA TRIS KAMBARIUS, apšildomus, išnuomosiu šeimai be vaikų arba viengungiams. Geras susisiekimas su New Yorko centru. Kreiptis šeštadieniais ir sekmadieniais — visą dieną, o darbo dienomis — tik nuo 6,30 val. popiet, šiuo adresu: Cilcius Vincas, 11443 — 118 St., Richmond Hill.

VIENYBĖS MENO VAKARAS

ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 22 D. 1949 M.

Common Council of American Unity Salėje
20 East 40th Street (kampas Park Avenue)
NEW YORK CITY

PROGRAMOJE:

Lietuvos Operos solistė Juzė Augaitytė,
V. Jonuškaitės taut. rinkinio paroda,
Pianistė Marija Šlekaitytė,
Poetas Faustas Kirša,
Aktorius Antanas Škėma.

BILIETUS GALIMA GAUTI VIENYBĖS REDAKCIJOJE, 412 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y. ĮŽANGA $1.00.

Sekantis Meno Vakaras įvyks toje pačioje salėje lapkričio 26 d.

VEIKLUS ALTS SKYRIUS

Jau buvo pranešta, kad spalio 2 d. Richmond Hill, L. I., įsikūrė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius.

Išrinktoji ALTS skyriaus valdyba pirmame savo posėdyje, įvykusiame spalio 7 d., Baltų namuose, pasiskirstė pareigomis:

Pirmininkas V. Abraitis, vicepirm. J. C. Baltus (jam pavesta ir skyriaus organizavimo darbas). Iždininko pareigos atiteko J. Sagiui, sekretorium St. Mackevičius, o skyriaus spaudos korespondento pareigos tenka Br. Aušrotai. Valdybos narys ypatingiems reikalams — Sirusas, Ks. Strumskis išrinktas iždo globėju.

Taip pat įsteigta pramogų komisija, į kurią pateko Baltuvienė, Malinauskienė, Abraitienė, Aušrotienė, Simėnienė ir Ališauskienė.

Į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą delegatais parinkti J. C. Baltus ir St. Mackevičius. Atstovais į New Yorko Lietuvių Tarybą — O. Valaitienė ir Ališauskas.

Lietuvių Dailės Parodai paremti nutarta išplatinti kuo daugiausia bilietų, kad kiekvienas narys išparduotų bent po vieną knygelę (10 bilietų po 50c.). **J. Judrys**

OPERETĖS CHORAS VĖL PRADEDA SAVO VEIKLĄ

Brooklyno Lietuvių Operetės choras pradėjo savo dainavimo pamokas. Pakviestas mokyti chorą muzikas tremtinys. Lietuviškos dainos mylėtojai ir mėgėjai mielai kviečiami į choro eiles. Choro pamokos vyksta penktadienių vakarais (8 val.) Piliečių Klubo žemutinėje salėje.

Šio penktadienio programoje: susipažinimas, choro išvažiavimo filmos rodymas ir šokiai.

Kviečiami buvę tremtiniai.

Operetės choras

MILŽINIŠKAS BAZARAS

Rengiamas
Lietuvių Auditorijos Statybos Fondo naudai
1949 m. spalio (October) 14, 15, 16 ir 17 d.
MASPETHO LIETUVIŲ PARAPIJOS SALĖJE
64-26 56th Drive ***Maspeth, N. Y.***

Septyni laimėjimai: televizijos aparatas, skalbimo mašina, šaldytuvas ir keturios dovanos po 25 dolerius.

Ruošia ir nuolankiai visus kviečia dalyvauti
MASPETHO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Anthony J. Weslan
(Vizlanskas)
ADVOKATAS
16 Court St., Brooklyn, N. Y.
MAin 5-1260

John W. Ansell
ADVOKATAS
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: WO 2-3497 Namų tel.: NE 9-5689

STANLEY ZUBAVIČIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams.
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

ANTANAS DIRŽULAITIS
Lietuviška Kirpykla
Įsteigta 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MAISTO KRAUTUVĖ
J. Jokubauskas, Sav.
291 Maujer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

David Loeber
Laisniuotas Plumeris
ANGLIŲ IR ALIEJAUS šildymo insteliacijos
432 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Stagg 2-7066

Anthony V. Grunskis
Furtinure Shampooing
Drabužių valymas
Darbas atliekamas per 4 valandas.
Ridgewood Tailor
583 Metropolitain Ave.,
Brooklyn, N. Y. HE 3-5960

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
151 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryta
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3839

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

ANTHONY GRIGALIS
GENERAL CONTRACTOR
STATOMI ĮVAIRŪS
GYVENAMIEJI NAMAI
vasarnamiai, bungalows, ir taisomi bei dekoruojami nauji
MŪSŲ KAINOS VISIEMS PRIEINAMOS

Dėl pavyzdžių ir platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
63-26 53rd DRIVE MASPETH, L. I. N. Y.
Tel.: NEwtown 9-3215

V. A. BUDRAITIS
REAL ESTATE & INSURANCE
Sąžiningas patarnavimas
8552 102 Street Richmond Hill, N. Y.
VIrginia 9-6773

Peist Lane Drugs, Inc.
VAISTINĖ
Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis
Pildome receptus
405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

Naujai įrengta ir pagražinta
ALLIANCE HALL
(Buvusiame Vienybės name)
RESTAURANTAS IR BARAS
Puošni salė bankietams, vestuvių pokyliams, susirinkimams ir kitokioms pramogoms
Wm. Kincheloe, Savininkas
195-7 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV 4-9352

KINGSLAND INN
Al. J. Grunskis, Sav.
Įvairūs svaiginamieji gėrimai.
Šviežias maistas pietums ir kitokiems užkandžiams.
Salė susirinkimams ir šiaip pobūviams.
Televizija.
148 Kingsland Ave. Brooklyn 22, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8918.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).